

národní
protidrogová
centrála

BULLETIN

ročník VIII
čtvrtletník
4/2002

Bulletin
Národní protidrogové centrály

BULLETIN 3/2002

Vydavatel :

Policie České republiky
Národní protidrogová centrála
Služby kriminální policie a vyšetřování

Vedoucí redakční rady:
Miloš Vaněček

Adresa :
Policejní prezidium
České republiky
Poštovní příhrádka 62/NPC
170 89 PRAHA 7

Vydává :
oddělení vydavatelství obchodního
odboru Tiskárny MV, Hyberská ul.č.2,
112 19 Praha 1,
tel: 24212671 fax :24217313

Tiskne:
Tiskárna MV, p.o.Bartůňkova 4,
149 01 Praha 4
tel.7957011 fax 7952603
Vychází 4x ročně, cena 63,- Kč
Roční předplatné 252,-Kč

Objednávky přijímá a vyřizuje
Obchodní odbor Tiskárny MV,
Hyberská 2, 112 19 Praha 1
tel: 24212671 fax :24217313

Za věcnou správnost příspěvků ručí autoři

Přetisk povolen
pouze se souhlasem redakční rady

Podávání novinových zásilek
povolila Česká pošta s.p.,
Odštěpný závod Praha,
čj.6119/96 ze dne 15.10.1996

Určeno pro služební potřebu
policie ČR, obecní policie, SZ,
soudů a vybraných institucí
Povoleno MK ČR - 7834
ISSN 1211 – 8834

Titulní strana:

- 1) **MORTALITA UŽIVATELŮ DROG III.**
Jaroslav ŠEJVL, NPCx
strana
- 2) **PREKURZORY A POMOCNÉ LÁTKY VI. x**
mjr.PhDr. Saša HUBINOVÁ, NPC
mjr. PhDr. František DLOUHÝ, NPC
strana
- 3) **§ 188 a TRESTNÍHO ZÁKONA**
Jaroslav ŠEJVL, NPC
strana
- 4) **VÝSKYT DROG V DOPRAVĚ
TOXIKOLOGICKÉ DŮKAZY**
*Doc. Ing. Marie BALÍKOVÁ, CSc., Ústav soudního
lékařství a toxikologie, 1. LF VFN, Praha 2*
*Václav VALENTA, PČR, Správa hl.m. Prahy,
dopravní inspektorát, Dopravní nehody, Praha 4*
strana
- 5) **PAŠOVÁNÍ DROG PŘES STÁTY
JIHOVÝCHODNÍ EVROPY**
Zdroj NPC
strana
- 6) **POPPERS**
Miloš VANĚČEK
strana
- 7) **ZATRACENÍ – OHLÉDNUTÍ REŽISÉRA**
Dan SVÁTEK
Strana
- 8) **KNIHOVNIČKA – NABÍDKOVÝ LIST**
strana

Obsah:

MORTALITA UŽIVATELŮ DROG III.

KRIMINOLOGICKÉ FAKTORY VEDOUcí K NEUŽÍVÁNÍ OPL A PREVENCE

Již od počátku historie lidské společnosti zaznamenáváme snahy lidí nacházet látky, které by zmírňovaly bolest, léčily různé choroby, a které po požití vyvolávají pocity štěstí a blaha. Omamné látky tedy provázejí člověka celým jeho vývojem, k jeho pomoci i záhubě; jejich užívání vyvolává závislost, která působí škody nejen těmto uživatelům, ale i celé společnosti.

V posledních letech se návyk na tyto látky rychle rozrostl ve většině zemí do mimořádných rozměrů a je provázen nejen vážným ohrožením zdraví společnosti, ale i rostoucí kriminalitou a dalšími sociálně negativními jevy. Proto společnost hledá cesty, jak se tomuto nebezpečí bránit, a to nejen na úrovni jednotlivých států, ale i na mezinárodní úrovni.

Tradiční a legální drogou naší středoevropské kultury je alkohol, kdy tento aspekt není účelem této práce. S ohromným rozvojem nealkoholové toxikomanie je však na žebříčku společenské tolerance požívání alkoholu přijímáno mnohem lépe, je více tolerováno a často i podporováno – a to i přes velice závažné následky, které s sebou přináší.

Osoba uživatele omamných a psychotropních látek

Jak se nám podařilo zjistit, současná společnost je co se týká nealkoholové toxikomanie vyspělejší, než tomu bylo v minulých letech. Školy, rodiče a děti znají zpravidla základní druhy drog, vědí jak se drogy užívají, účastní se osvětových přednášek za účelem osvojení si chování při styku s osobou, která je závislá na OPL. Bohužel ovšem nedošlo k téměř žádnému posunu v představě o životě a vizuálním kontaktu s těmito osobami. Stále ve společnosti převládá představa z dob knihy „Memento“¹, že toxikoman je chodící „zrůda“ na které je jeho „láska“ k chemii ihned poznat na první pohled. Že každý toxikoman je kriminálník, že žije v kanále, že má rozpíchané žíly a že je špinavý od hlavy až k patě. Bylo by možné zde vypsát ještě mnoho dalších že, ale to není účelem této publikace².

Příčiny a podmínky vzniku „drogové“ závislosti

Málo lidí si uvědomuje, že určité množství osob pravidelně zneužívajících OPL se je aplikuje jiným, než intravenózním způsobem. Že také existují příležitostní „víkendoví“ uživatelé, experimentátoři, prvokonzumenti, a další osoby, které ještě nejsou závislé na OPL. Málokdo z rodičů si dokáže přiznat skutečnost, že je možné, aby jeho dítě bylo uživatelem OPL.

Drogová závislost je složitým jevem jehož příčiny nelze jednoznačně určit. Působí zde celý soubor faktorů, vzájemně se ovlivňujících a působících ve složitých příčinných vazbách. Zpravidla se příčiny vedoucí ke vzniku „drogové“ závislosti člení do čtyř skupin:

1. farmakologické – droga,
2. somatické a psychické – osobnost,
3. enviromentální – prostředí,
4. precipitující – podnět.

¹ John, R.: Memento; Československý spisovatel, Praha 1989

² Zapletal, J., a kol.: Kriminologie II. díl – zvláštní část; Policejní akademie České republiky, Praha 1996, s. 47

Droga

Vzhledem k velkému sortimentu OPL, jejich odlišnému chemickému charakteru a tedy i působení na lidský organismus vyvíjí se „drogová“ závislost z časového hlediska velmi různě. U morfinu v 60% případů během několika měsíců, u kokainu za 2 – 4 roky, u heroinu již během týdne a u některých OPL již po prvním požití (např. ICE – d – metamfetaminhydrochlorid). Velmi též závisí na způsobu aplikace OPL, na věku uživatele, pohlaví a zejména zdravotním stavu.

Osobnost

Strukturu osobnosti tvoří zejména vrozené a získané vlastnosti. I když je člověk především sociální bytostí, projevuje se v jeho osobnosti nejen jeho společenská podstata, ale i biologická. Dosud nelze přesně konstatovat, jaké osobností vlastnosti vedou k „drogové“ závislosti.

Lékaři vesměs usuzují, že ke vzniku závislosti je třeba zvláštní dispozice: tělesné, duševní, případně obojí. Rozeznávají toxikomanii psychopatologickou, kde existuje porucha osobnosti a toxikomanií vrcholí poškození organismu, a toxikomanii socio – kulturní jako fenomén společenského vývoje, která odráží i různé módní ideologické směry a protestní teorie.

Riziku vzniku závislosti mohou být snáze vystaveny jedinci emočně labilnější, zvýšeně podléhající situačním vlivům, tedy méně odolní vůči psychické zátěži, u nichž převládá pasivní přístup k životu a tendence unikat ze zátěžových situací namísto je řešit.

Část odborné veřejnosti však zastává názor, že k závislosti může dojít u kteréhokoli jedince, pokud se setká se „svou“ drogou. Dosavadní skutečnosti ukazují, že snadněji se stávají závislými psychopaté, neurotici, jedinci mající různé tělesné potíže, bolesti, poruchy v mezilidských vztazích, dále též mladí lidé, jejichž osobnost je většinou sociálně nezralá, citově nevyvážená a droga je pro ně formou náhradního uspokojení osobních potřeb a únik z reality.

Na drogovou závislost, stejně jako na alkoholismus, je třeba pohlížet jako na onemocnění. Léčení lze provádět na fázi dobrovolnosti, či jako ochranné léčení (s ohledem na ust. § 72 tr. zákona).

V roce 1999 byla zrealizována skupina osob, která byla podezřelá, že prodává mladistvým v okolí školy marihuanu. Během operativního šetření, které provedla Služba kriminální policie z Obvodního ředitelství Prahy 6 Správy hl. m. Prahy společně s Odborem pro boj s organizovaným zločinem Správy hl. m. Prahy, bylo zjištěno, že tato skupina prodávala OPL i nezletilým. Zde byl zadokumentován případ 6 – ti letého žáka 1. třídy základní školy, který byl nahrán na video při kouření marihuany. Přišel k prodejci, zaplatil 20,- Kč a prodejce mu musel „jointa“ ubalit, neboť on to ještě nedovede. Pak si přehodil tašku na záda a začal „hulit“. Když jsme prováděli jeho výslech za přítomnosti Orgánu péče o dítě, tak řekl, že neví co to je droga a že to neužívá. Podepsat protokol příjmením nedovedl, uměl napsat pouze svoje křestní jméno. Víme, že se v tomto případě jednalo o extrémní zjištění, a je nesmysl si myslet, že se jedná v tomto věku o nějak rozšířenou skutečnost, ale i tak je to velice alarmující ukazatel možného vývoje dětí na základní škole.

Prostředí

Prostředí představuje rovněž významný faktor pro vznik „drogové“ závislosti. Prvořadou úlohu zde hraje rodina, neboť působí na formování jedince od nejútlejšího věku. Dítě může být nepříznivě ovlivněno nežádoucími vzory jednání v rodině nebo konflikty v rodině je mohou přivést k řešení problému drogou. Významný vliv na dítě má i úroveň výchovně vzdělávacího prostředí a vzájemné působení rodiny a školy. Důležitou roli sehraává, zejména u mladých lidí, pracovní prostředí a pracovní kolektiv. Není zanedbatelný ani způsob využívání volného času, pocit nudy, životní prázdnoty či vzdoru. Potencionálně jsou velice rizikovým faktorem vedoucím ke zneužívání OPL zejména vězeňské ústavy a domovy mládeže s ochrannou výchovou, kde životní podmínky představují značnou psychickou zátěž, která vyvolává negativní emoční reakce. S tímto aspektem velice úzce souvisí tr. řízení s mladistvými (s ohledem na ust. § 74 tr. řádu a násl., a využívání alternativních trestů).

Podnět

Charakter podnětu je velice různorodý, některé splývají s biologickou či psychologickou podstatou osobnosti nebo jsou ztotožňovány s působením prostředí. Často bývá pohnutkou k užití OPL též zvědavost, napodobování vzorů v partě, touha po neobvyklých zážitcích nebo též vědomě zvolená hodnota – jako prostředek umělecké inspirace. U drogově závislých se lze setkat zpravidla se dvěma odlišnými skupinami podnětů:

- touha po euforických pocitech, zlepšení nálady,
- snaha uniknout nepříjemným pocitům, bolesti, složitým životním situacím³.

Kriminologické aspekty působení drog

Současná právní úprava dává jak orgánům činným v trestním řízení, tak i ostatním orgánům, zej. místní samosprávě, podle mého názoru dostatečné pravomoci a možnosti týkající se nealkoholové toxikomanie obecně.

1. Trestné činy týkající se nealkoholové toxikomanie jsou zařazeny zejména do čtvrté hlavy zvláštní části trestního zákona mezi trestné činy obecně nebezpečné. Krokem kupředu v tomto směru zde byla novelizace zák. č. 112/1998 Sb., která novelizovala tr. zákon (zák. č. 140/1961 Sb., ve znění novel a doplňků).
2. Přestupkový zákona (zák. č. 200/1990 Sb., ve znění novel a doplňků). Touto novelizací byla získána možnost postihu osob, které mají u sebe v držení OPL v množství větším než malém.

Obavy, které byly přijímány společností (jak laickou tak i odbornou), že policie s ohledem na přijetí zák. č. 112/1998 Sb. bude „kriminalizovat“ marihuanu a kannabisové produkty obecně a začne s perzekucí dětí a mládeže, která marihuanu kouří a dále, že bude „posílat do kriminálu“ osoby, které jsou příležitostnými uživateli marihuany, se nepotvrdily. Naopak. Policie získala prostředek potírání drobných (pouličních) drogových dealerů, kteří u sebe mají vždy jen dvě – tři dávky drogy. V případě jejich dřívější zadržení, jim s ohledem na zajištěnou OPL mohlo být sděleno obvinění zpravidla pouze v odst. 1 § 187 tr. zákona a ukládané tresty byly minimální. Opatřit více svědeckých výpovědí, které by tohoto dealera

³ Zapletal, J., a kol.: Kriminologie II. díl – zvláštní část; Policejní akademie České republiky, Praha 1996, s. 55 – 56

usvědčovaly, bylo nemožné. Je minimální množství toxikomanů, kteří vypovídají proti svému zásobiteli.

V souvislosti s nealkoholovou toxikomanií bude moci (na základě zvážení individuálnosti každého případu) přicházet v úvahu právní kvalifikace a trestní postih podle níže uvedených ust. tr. zákona⁴. Jednotlivé skutkové podstaty se vztahují k následujícímu jednání:

- § 179 tr. zákona – Obecné ohrožení
- § 187 tr. zákona – Nedovolená výroba a držení omamných a psychotropních látek a jedů (*skutková podstata tohoto t.č. vychází ze zásad obsažených v mezinárodních úmluvách, k nimž se Česká republika připojila. OPL a jedy se rozumí látky taxativně uvedené v přílohách č. 1 – 10 zák. č. 167/1998 Sb. a v přílohách č. 1 – 2 Nař. vlády ČR č. 10/1999 Sb., ve znění Nař. vlády ČR č. 114/1999 Sb.*),
- § 187a tr. zákona – přechovávání OPL pro vlastní potřebu,
- § 188 tr. zákona – předměty určené k nedovolené výrobě OPL nebo jedy,
- § 188a tr. zákona – šíření toxikomanie,
- § 189 tr. zákona – šíření nakažlivé choroby (úmyslné),
- § 190 tr. zákona – šíření nakažlivé choroby (nedbalostní),
- § 201 tr. zákona – ohrožení pod vlivem návykové látky
- § 201a tr. zákona – opilství,
- § 217 tr. zákona ohrožování mravní výchovy mládeže,
- § 221 a § 222 tr. zákona – ublížení na zdraví úmyslné nebo z nedbalosti,
- § 266 tr. zákona – maření způsobilosti ke službě,
- § 272c tr. zákona – vyhýbání se výkonu civilní služby
- § 280 tr. zákona – vyhýbání se služebnímu úkonu a výkonu vojenské služby,
- § 281 tr. zákona – bojová situace.

Analogicky je ke skutkovým podstatám trestných činů upraven i přestupkový zákon (zák. ČNR č. 200/1990 Sb., ve znění novel a doplňků). Ten nalézá své využití v rámci zneužívání OPL v ustanovení § 22, § 29 odst. 1 písm. ch) a ustanovení § 30 odst. 1 písm. d - j) cit. zákona.

Výše uvedené zákonné citace komplexně vyplňují záměr zákonodárce v rámci postihu za užívání, resp. zneužívání návykových látek. Samozřejmě je třeba důsledně odlišovat pojem návykové látky (ustanovení § 89 odst. 10 tr. zákona) a OPL. Co se považuje za OPL je upraveno v ust. § 195 odst. 1 tr. zákona.

Dále v ust. § 195 odst. 2 tr. zákona je uvedeno, které nařízení stanoví, co se považuje za jedy, a které choroby se považují za nakažlivé. V případě shora uvedených skutkových podstat tr. činů nelze je analogicky směřovat a je třeba vždy hledat přesně název látky, která byla zneužita, její charakteristické vlastnosti a její určení v dalších souvisejících zákonech, příp. ostatních normách a předpisech⁵ – (blíže např. Nařízení vlády ČR č. 72/1997 Sb., kterým se stanoví, co se považuje za anabolika a jiné prostředky s anabolickým účinkem ve smyslu tr. zákona). Z tohoto je třeba vycházet při právní kvalifikaci konkrétního trestného činu.

⁴ Borník, M.: Trestná činnost a nealkoholová toxikomanie; Odbor prevence MV, Praha 2000, s. 25 – 56

⁵ Za chybné je možné považovat ta rozhodnutí, kde se uvedená jednání týkala látek, které nelze zařadit mezi omamné prostředky a jedy ve smyslu ust. § 187 tr. zák. resp. ve smyslu předpisů ministerstev zdravotnictví a spravedlnosti. Jde především o případy, kdy pachatel bez jakékoli úpravy aplikoval nitrožilně či nitrosvalově léky, které nejsou látkami uvedenými v citovaných předpisech a které jsou určeny pro užití ústně (NS ČSR - Tpj 77/87-Bull. 4/87 rozh. č. 42)

Otázkou trestně právního postihu je, zda lze posuzovat distribuci OPL na základě ust. § 179 a § 180 tr. zákona. Teoreticky tato právní kvalifikace je možná, nejasností však je, zda lze distribuci OPL považovat z formálního hlediska za zvýšení obecného nebezpečí či nikoli.

Prevence – obecně⁶ :

Obecně lze prevenci kvalifikovat jako jednání státu a společnosti, konkretizovaná určitými opatřeními, s účelem snížit počet trestných činů. Dlouhodobým cílem prevence je vytvořit takové společenské klima, které podporuje zdravý životní styl, odmítá drogy, klade důraz na včasnou prevenci a léčení v jednotě s přiměřeným využitím již shora nastíněných represivních opatření. K dosažení tohoto cíle vedou dvě základní strategie : **omezování nabídky a snižování poptávky.**

Omezování nabídky spočívá především v potlačování nezákonného obchodu a výroby OPL i v zabezpečení náležité kontroly legální výroby, obchodu a spotřeby tak, aby se zamezilo nežádoucím účinkům. Jedná se zejména o nutné kroky v rámci legislativních opatření a přizpůsobení všech aspektů trestní politiky vývoji drogové scény.

Preventivní opatření, která spadají především do sociální sféry, směřují k omezení poptávky. Podle vládní koncepce celostátně orientovaný preventivní program s dlouhodobým zaměřením ke snižování počtu drogově závislých a k zastavení poklesu jejich věku je sestaven na základě dobré znalosti situace, jejímž předpokladem je i využití výsledků epidemiologického průzkumu. Na základě tohoto rámcového programu jsou pak koncipovány preventivní programy zaměřené k cílovým skupinám :

- ohroženým nejvíce návykem – děti, mládež, vybrané profesní skupiny a široká veřejnost,
- jejich podíl na prevenci je nejvíce potřebný – rodiče, učitelé, pedagogičtí pracovníci, sdělovací prostředky.

Primární prevence

Jde zde především o předcházení vzniku sledovaného, shora uvedeného jevu. Působení je zde plošné. Patří sem vše od informací v rámci vyučování, přes výchovu rodičovství, vytváření nabídky alternativních, společensky přijatelných aktivit, až po ovlivňování názorů a postojů jedince a veřejnosti k otázkám a na podporu zdravého životního stylu. Současná linie primární prevence spočívá ve třech základních bodech :

- 1) Ukázat, kam vlastně zneužívání OPL vede. Tato informace je základní a nesmí být nikdy opominuta. V zásadě právě tato informace je v primární prevenci nakonec nejefektivnější. Proč bychom se jinak něčeho, na první pohled tak skvělého, vzdávali?
- 2) Ukázat na jiné cesty, a přesvědčit posluchače, že tyto nabízené cesty jsou zajímavější. Je nutné pracovat zpravidla na dvou úrovních. V první úrovni se snažit o zlepšení životních možností sociálním, kulturním a edukačním servisem v regionu. Na druhé úrovni poskytovat síťový servis pomoci při zlepšování komunikačních i vztahových schopností. Jakékoli poradenské či psychoterapeutické pomoci v mezilidských vztazích jsou v tomto smyslu velmi efektivní prevencí.

⁶ Frouzová, M.: Prevence, léčba a doléčování závislostí na drogách; Sborník přednášek – Drogy ze všech stran (mezioborový pohled na drogovou problematiku), FILIA svazek 2, Praha 1995, s. 51 – 68

- 3) Naučit se strategii i taktikám, jak se pohybovat při styku s touto infekcí a jak se udržet čistým. I za touto na první pohled technickou záležitostí jednoduchých nácviků chování se může skrývat imputování určitého životního stylu a filozofie.

Sekundární prevence

Práce s ohroženými osobami nebo skupinami, tedy s těmi, u kterých se objevily první projevy nebo tendence k rizikovému chování. Patří sem například jedinci experimentující s OPL nebo jedinci v psychosociální krizi. Obsahem této sekundární prevence je pomoci těm, kteří již přišli do styku s OPL prorazit cestu zpět do života a pomoci jim zvládat hrozící recidivy. Je třeba je naučit monitorovat rizika, plánovat a rozvíjet pozitivní návyky včetně kontroly před recidivou. V rámci doléčování je třeba počítat s „ošetřováním“ i jiných problémů, než jen s OPL. Stále větší místo zde zaujímají svépomocné aktivity různých skupin. Ty ovšem nezvládnou „ošetření“ takových deficitů či poruch, které při své složitosti vyžadují odbornou, někdy i dlouhodobou péči.

Terciální prevence

Tato se v plné míře zaměřuje na osoby, u kterých rizikové chování probíhá v plné míře. Cílem je zabránit dalšímu prohlubování a komplikování patologie. Patří sem například výměna injekčních stříkaček, hygienických a dezinfekčních prostředků, nabídka léčby a detoxikace, sociální pomoc. Sledujeme zde tedy zabránění šíření „nákazy“ a zmírňování následků škod, které již droga způsobila. Patří sem například programy pro bližní těchto „ztracených případů“, prevence AIDS, již zmiňované výměny injekčních stříkaček a z tohoto pohledu celá práce „street workerů“ a do určité míry i substituční programy. V širším smyslu je třeba poskytovat shora zmiňovanou sociální pomoc, v nejhorších případech se snažit o detenci.

Je zřetelné, že se zde jedná o postupy na jednu stranu velmi specifické, zároveň však nejde o oblasti přesně ohraničené. Přednáška v jedné třídě může patřit do oblasti primární prevence, zatímco v druhé třídě už může mít určitá skupina dětí zkušenost s OPL a je zde vhodné se zmínit o tom, jak při zneužívání OPL minimalizovat rizika – sekundární prevence.

ROZDÍLY MEZI ÚSPĚŠNÝMI A NEÚSPĚŠNÝMI PREVENTIVNÍMI PROGRAMY⁷

Úspěšné preventivní programy	Neúspěšné preventivní programy
Soustavné programy. Preventivní program začíná v časném věku a průběžně pokračuje	Program má nárazový charakter. Jednorázové akce.
Program volí specifickou strategii s ohledem na cílové populace. S rodiči bývá vhodné většinou pracovat zvlášť.	Program má příliš obecný a nespecifický charakter. Nerespektuje generační linie a nabízí rodičům i dětem totéž.
Programy pro mladší děti mají obecnější charakter, s přibývajícím věkem je pak program specifitější.	Program nebere v úvahu věk. U mladších dětí je spíše soustředěn na problémy, které u nich nepřicházejí v úvahu, u starších pak mylně předpokládá, že vhodná rekreační aktivita je sama o sobě prevencí.

⁷ Nešpor, K., Provazníková, H.: Slovník prevence problémů způsobených návykovými látkami; Státní zdravotní ústav Praha, 1997

Program zahrnuje aktivní účast cílové populace a má intenzivní charakter.	Program spoléhá na předávání informací. Předávání informací samo o sobě nedokáže změnit chování.
Program je jasný a strukturovaný.	Neurčitost a beztvářost programu.
Program respektuje potřeby cílové populace, včetně např. sociálních potřeb nebo potřeby určitých poradenských služeb.	Necitlivost k specifickým potřebám jednotlivých skupin (etnické menšiny, sociálně znevýhodnění, apod.)
Program se nachází tam, kam lidé, jímž je určen, chodí.	Velká vzdálenost programu od cílové populace (fyzická vzdálenost a psychologické bariéry)
Nabídka širokého spektra služeb a využívání určitých forem prevence.	Izolovaný preventivní program (např. jen ve sdělovacích prostředcích)
Přístup k programu je snadný.	Obtížný přístup k programu – např. finanční nároky, čekací doby, apod.
Pracovníci programu znají své klienty a dlouhodobě s nimi pracují.	Nahodilé programy pracující s velkým počtem osob, které často pracovníci programu neznají.
Program dokáže účinně soustředit lidské i finanční zdroje.	Program chce příliš mnoho s minimálním lidským i finančním nasazením.
Program vedou dospělí, kteří jsou stabilní, pečující, důvěryhodní a mohou do jisté míry fungovat jako náhradní rodičovské figury.	Program je neosobní, pracovníci programu jsou motivováni čistě finančně bez pozitivního vztahu k cílové populaci.
Program spolupracuje se školou.	Izolované programy bez návaznosti na školu a na společnost.
Tým, který program realizuje, je náležitě připraven.	Přeceňování účasti pracovníků, jejichž jedinou kvalifikací bývá někdy jen vlastní zkušenost s návykovými látkami.
Využívání pozitivních vrstevnických modelů.	Negativní modely, glorifikace alkoholu a jiných návykových látek.
Program má jasná, dostatečně důrazná a prosazovaná pravidla týkající se zákazu návykových látek tam, kde probíhá.	
Program se zaměřuje pouze na ty protektivní a rizikové činitele, které se dají ovlivnit. I změna jednoho nebo několika málo z nich může někdy přinést pozitivní změnu.	

ZÁVĚR

Situace v České republice v oblasti nelegálních omamných a psychotropních látek

Situace v České republice v oblasti nezákonných OPL v současné době je až na několik výjimek plně srovnatelná se situací se zeměmi, ve kterých měla drogová scéna před několika lety náskok několika desetiletí.

Kompetentní orgány České republiky přistupují k řešení tohoto problému s plnou vážností. Podnikají kroky v legislativní, organizační a institucionální oblasti, kdy je kladen důraz na vyvážení prevence a represe v boji s drogovým fenoménem.

Drogová scéna v České republice v roce 1999 byla poměrně významně ovlivněna změnou postoje společnosti k postihu prosté držby OPL. Novelou trestního a přestupkového zákona, účinného od 1. 1. 1999 byla a je trestně nebo správně postižitelná osoba, která přechovává OPL bez povolení, a to i v případě, že jí má pro vlastní potřebu.

Z pohledu policie se jedná o vysoce užitečnou změnu přinášející pozitivní dopad na drogovou scénu. Možnost zabavení OPL jednoznačně přispívá ke snižování nabídky OPL. Změna cen při pouličním prodeji nebyla fakticky zaznamenána a sekundárně tak nejsou drogově závislé osoby „dotlačovány“ k páchání trestné činnosti, která bezesporu souvisí s touto problematikou.

Prognóza drogové scény:

Porovnáním drogové scény sousedních zemí, vývoje domácí drogové scény za poslední roky na základě analýzy operativních informací lze předpokládat následující tendence:

- dojde nadále se udrží vysoké procento osob experimentujících s OPL
- dojde k nárůstu počtu drogově závislých osob
- dojde k dalšímu nárůstu zapojení cizích státních příslušníků do pouliční distribuce
- dojde k dalšímu rozšíření nabídky na menší aglomerace
- dojde k narůstající profesionalizaci zločineckých seskupení
- poroste podíl českých občanů v zločineckých seskupeních
- poroste počet úmrtí toxikomanů
- začnou se rozdělovat sféry působení jednotlivých zločineckých seskupení
- předpokládá se růst cen heroínu
- v souvislosti s nárůstem počtu narkomanů poroste související majetková a násilná kriminalita
- lze předpokládat začátky boje o dealerská teritoria

Na základě analýzy realizovaných případů, rozpracovaných trestních věcí a získaných poznatků pracovníky Národní protidrogové centrály⁸, lze předvídat následující vývoj drogové scény :

1. další nárůst počtu závislých toxikomanů na heroínu,
2. přeskupování tzv. otevřených scén,
3. orientace na nové způsoby distribuce OPL s ohledem na trestnost přechovávání,
4. další migrační vlny ze středního východu a zvýšený zájem o usídlení v České republice vzhledem k migrační politice zemí Evropského Společenství; zapojení těchto osob do nelegálního obchodu s OPL,

⁸ Zdroj NPDC: Výroční zpráva Národní protidrogové centrály Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu Služby kriminální policie za rok 1999; NPDC 2000

5. násilné řešení sporů o teritoria a sféry vlivu, zejména se zapojením ruskojazyčných zločineckých organizací do nelegálního obchodu s OPL v ČR,
6. zvyšování počtu osob zapojených do mezinárodního obchodu s OPL,
7. nárůst úrovně zapojení občanů České republiky do obchodu s OPL i na mezinárodní úrovni,
8. snaha o ovlivňování veřejného mínění o kontraproduktivnosti novel zákonů upravujících trestnost přechovávání OPL,
9. snaha o diskreditaci policie ČR v souvislosti s uplatňováním výše zmíněných novel,
10. problém s aplikací správního řízení – toxikomané jsou na pohybu, nemožnost jejich dostavení se před přestupkovou komisí,
11. u vysokého procenta praktická nevyhovitelnost uložených pokut v přestupkovém řízení,
12. nové trendy v chování distributorů,
13. ustálení úmrtí toxikomanů pod vlivem OPL.

POUŽITÁ LITERATURA

- 1) Badin, J., Šejvl, J.: Nešťastná náhoda, sebevražda nebo závažný trestný čin ?; Bulletin NPDC č. 4/1999, s. 10 – 17
- 2) Badin, J., Šejvl, J.: Problematika zavinění při vyšetřování trestných činů kvalifikovaných podle § 187 tr. zákona; Bulletin NPDC č. 3/2000, s. 5 – 11
- 3) Badin, J., Šejvl, J.: Za pervitin kladivo a mačeta; Bulletin NPDC č. 1/1999, s. 5 – 8
- 4) Berzsi, G.: Současná situace v oblasti nezákonných drog; Bulletin NPDC č. 3/1998, s. 4 – 5
- 5) Bulletin NPDC č. 2/1997, titulní strana bez uvedení autora
- 6) Císařová, D., a kol.: Trestní právo procesní; Linde 1999
- 7) Collins, L., Šturmová, H.: Holandský experiment s „half – baked“ drogami; Bulletin NPDC č. 3/2000, s. 51 – 65
- 8) DrogInfo: Centrum drogové epidemiologie, Praha 2000
- 9) Frouzová, M.: Prevence, léčba a doléčování na drogách, Sborník přednášek – drogy ze všech stran (mezioborový pohled na drogovou problematiku); FILIA svazek č. 2, Praha 1995, s. 51 – 68
- 10) Hampl, K.: Drogy a bezpečnost dopravy; Bulletin NPDC č. 3/2000, s. 18 – 22
- 11) Chmelík, J.: Drogová kriminalita; MV ČR, Praha 1999
- 12) Jelínek, J.: Novelizace trestního práva v roce 1998; Linde a.s., Praha 1999
- 13) John, R.: Memento; Československý spisovatel, Praha 1989
- 14) Kašparová, Z., Marková, Š., Chalaš, I.: Středisko sociální prevence hl. m. Prahy – Drogová scéna v hl. m. Praze v roce 1995; Bulletin NPDC č. 2/1996, s. 42 – 94
- 15) Kol. autorů: Drogy na předpis – lékařská preskripce narkotik; Votobia 1998
- 16) Kol. autorů: Omamné drogy; Vyšehrad 1947
- 17) Kolektiv autorů: Soudní lékařství; Grada Publishing 1999
- 18) Komorous, J.: Praha – Amsterdam východu, 2. díl; Česká televize, Praha 1997
- 19) Matys, K., a kol.: Trestní zákon – komentář; Orbis Praha 1975
- 20) Nešpor, K., Provazníková, H.: Slovník prevence problémů způsobených návykovými látkami; Státní zdravotnický ústav Praha, Praha 1997
- 21) Novotný, F., a kol.: Příručka ke studiu zvláštní části trestního zákona; Policejní akademie České republiky, Praha 1998, s. 10 – 23

- 22) Přecechtěl, P., Vaněček, M.: Centrum aplikace injekčních uživatelů drog - CAUID; Bulletin NPDC č. 1/2000, s. 8 – 19
- 23) Šejvl, J., Dvořák, O.: Národní protidrogová centrála – Seminární práce v policejní škole v Hrdlořezích – obor kriminalistika a psychologie, se zaměřením na zneužívání omamných a psychotropních látek; Praha 1995
- 24) Šejvl, J.: Současná právní úprava „drogových“ trestných činů s ohledem na produkty Cannabis sativa L.; Bulletin NPDC č. 2/2000, s. 3 – 6
- 25) Šejvl, J.: Úmrtí osob pod vlivem OPL; Bulletin NPDC č. 1/2000, s. 27 – 28
- 26) Šubrtová, L.: Metamfetamin (Pervitin); Bulletin NPDC č. 3/1998, s. 17
- 27) Tyler, A.: Drogy v ulicích, mýty – fakta – rady, Ivo Železný 2000, s. 120 – 126
- 28) Valíček, P., a kol.: Rostlinné omamné drogy; Start, Benešov 2000
- 29) Vyšetřovací spis: ČVS:ÚVP – 183 /11 – 1998; Úřad vyšetřování hl. m. Prahy, Praha 4, Kongresová 1666 / 2, I. odbor, 1. oddělení
- 30) Vyšetřovací spis: ČVS:ÚVP – 233 /11 – 1998; Úřad vyšetřování hl. m. Prahy, Praha 4, Kongresová 1666 / 2, I. odbor, 1. oddělení
- 31) Zapletal, J., a kol.: Kriminologie I. díl – obecná část; Policejní akademie České republiky, Praha 2001
- 32) Zapletal, J., a kol.: Kriminologie II. díl – zvláštní část; Policejní akademie České republiky, Praha 1996
- 33) Zdroj NPDC – nepublikováno
- 34) Zdroj NPDC ÚOOZ SKP PČR: Balkánská cesta; Bulletin NPDC č. 1/1999, s. 40
- 35) Zdroj NPDC: Aktuální ceny OPL na území České republiky v roce 2000 pro účely trestního řízení; NPDC 2000
- 36) Zdroj NPDC: Arabská komunita a její zapojení do obchodu s omamnými a psychotropními látkami; Bulletin NPDC č. 4/1999, s. 27
- 37) Zdroj NPDC: Česká republika a její domácí drogová scéna; Bulletin NPDC č. 1/1996, s. 5 – 7
- 38) Zdroj NPDC: Česká republika jako středoevropský článek na mezinárodních tranzitních trasách; Bulletin NPDC č. 1/1996, s. 5 – 7
- 39) Zdroj NPDC: Prognóza drogové scény na 2. polovinu devadesátých let; Bulletin NPDC č. 4/1995
- 40) Zdroj NPDC: Výroční zpráva Národní protidrogové centrály Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu Služby kriminální policie za rok 1999; NPDC 2000

PŘÍLOHY

V roce 2000 byl na 14 základních školách v obvodu Městské části Praha 3 proveden výzkum (formou vyplňování dotazníku) mezi žáky 7. a 8. tříd. Žákům byly položeny následující otázky, na které měly volnou formou odpovědět:

- věk odpovídající osoby,
- pokud někdy užil drogu, o jakou se jednalo a jakým způsobem byla užita (za drogu byly považovány alkohol, nealkoholové drogy, tabákové výrobky či další atributy, které korespondent považuje za vhodné uvést),
- pokud v současné době nějaké drogy užívá, o jaké se jedná,
- zda k užívání dochází občas, pravidelně či běžně a
- jak tyto drogy užívá.

Odevzdané dotazníky byly zpracovány a v uvedené tabulce je uvedeno jejich celkové vyhodnocení.

Celkové vyhodnocení

Celkem v dotaznících **odpovědělo 424 dětí** ve věkové hranici **12 – 16 let**.

Alkohol	86
Alkohol + tabák	47
Tabák	90
Heroin	3
Pervitin	1
Marihuana	12
Počítač	2
Vodní dýmka	2
Káva	7

Co se týká periodicity užívání :

Občas	122
Pravidelně	22
Běžně	2

Z vyhodnocených odpovědí nešlo stanovit způsob užívání, neboť většina dotázaných se ke způsobu užívání nevyjádřila.

Zastoupení HIV pozitivních osob mezi uživateli drog

Příčinou krevního přenosu 5 – 10 % - toto číslo stále roste – všech nakažených dospělých je sdílení infekčního injekčního náčiní nebo kontaminovaných osobních věcí uživatelů OPL. Infekce HIV mezi intravenózními uživateli byla zaznamenána ve více jak 80 – ti zemích a v mnoha oblastech světa je intravenózní zneužívání převládajícím způsobem přenosu HIV. Od roku 1991 do 30. září 1997 bylo diagnostikováno v evropském regionu 86 759 případů onemocnění AIDS mezi intravenózními uživateli OPL (tj. 43,4 % ze všech evropských hlášení mezi dospělými a dospívajícími). Jak ukázaly zkušenosti z Ukrajiny, mezi injekčními uživateli drog se infekce HIV může šířit extrémně rychle.

Rozsáhlý výzkum prokázal, že díky včasným a efektivním preventivním opatřením zůstává prevalence HIV mezi injekčními uživateli OPL nízká, nebo dokonce klesá, což je v ostrém kontrastu s nárůstem epidemie HIV mezi injekčními uživateli OPL v mnoha zemích.

Jednoznačně nejlepší cesta, jak předejít přenosu HIV mezi těmito osobami a jiným nemocem přenosným injekčním užíváním OPL, je abstinence od drog. Tato skutečnost musí být soustavně zdůrazňována. Je ale velice nepravděpodobné, že dosáhneme úplné a okamžité eliminace zneužívání OPL, nebo alespoň jejich intravenózního užívání. Ke snížení rizika přenosu HIV u lidí, kteří aktuálně OPL intravenózně užívají, mohou a měly by být využity alternativní přístupy.

Tab. č. 7 – Počet osob HIV pozitivních v ČR

Datum	Češi	Cizinci	AIDS	Zemřelo
31. 12. 1999	411	120	124	80

V současné době existují pouze dvě možnosti, jak uniknou těmto smrtelným, které s sebou bezpochyby problematika nákazu HIV mezi uživateli OPL přináší :

- 1) úplná abstinence v terapeutických komunitách, anebo
- 2) substituce – metadonová léčba.

Aspekty substituce – metadonové léčby

Obecné podmínky přijetí do metadonového programu:

- a) věk nad 18 let,
- b) prokázaná závislost na opiátech, kdy těhotné ženy mají přednost,
- c) prokázání přítomnosti metabolitů opiátů v moči před zahájením substituce,
- d) absolvované dlouhodobé odvykací léčby s cílem abstinence,
- e) bydliště v Praze,
- f) přiměřený zdravotní stav bez vážného poškození ledvin nebo jater,
- g) prokázání základních sociálních návyků,
- h) pozitivní motivace a
- i) podepsání terapeutické smlouvy.

Důvody předčasného vyřazení klienta z programu :

- a) zásadní nespolupráce,
- b) nedodržení podmínek terapeutické léčby – neužívání metadonu, neomluvené absence, užívání jiné OPL, odmítání podrobit se vyšetření, neposkytnutí vzorků pro toxikologické vyšetření apod.

Obecně o metadonu :

- a) účinná látka : metadonum hydrochloridum
- b) účinná protilátka : noloxon
- c) snášenlivost : dobrá, bez alergických reakcí
- d) vstupní dávka : 30 – 40 mg na den
- e) dávkování : individuální až na optimální hladinu
- f) průměrná udržovací dávka : 80 – 100 mg na den
- g) forma : roztok, pije se pod dohledem

Počty osob metadonového programu

Tab. č. 8 – počet osob zařazených do metadonové léčby

Celkem	61
Dochází v současnosti	31 mužů, 17 žen

Zdravotní stav

Tab. č. 9 – zdravotní stav osob v metadonové léčbě

HIV pozitivní	2
Diabetici	2
Pozitivita na hepatitidu typu C	74 %
Pozitivita na hepatitidu typu B	90 %
Epileptici	5

Sociální situace

Tab. č. 10 – sociální situace osob v metadonové léčbě

Stálý pracovní poměr	19
Studující	1
Registrace na PÚ	9
Plný invalidní důchod	9
Mateřská dovolená	1
Sociální podpora	2
Bez oficiálních příjmů	7

Dosavadní důvody opuštění programu

Tab. č.11 – důvody opuštění metadonového programu

Disciplinární důvody	4
Jiná léčebna	1
Nástup výkonu trestu	3
Úmrtí	3
Odchod z vlastní vůle	2
Nezvěstný	1

V současnosti je 10 osob z 48 trestně stíháno (není blíže uvedeno, v jakém stupni trestního řízení) a to zejména pro majetkovou trestnou činnost. Před vstupem do metadonového programu provozovalo jakoukoli formu trestné činnosti přes 95 % klientů.

Deník Jany K. z Psychiatrické léčebny Bohnice

Jana K., Deník – Bohnice 16.6.1998 – 22. 9. 1998

- 1. den (22.6.): Můj první den v programu se mi líbil, protože po těch 6 dnech ležení na detoxu už mě to nebavilo. Moc mi pomohla skupina, kterou jsme měli s Jarmilou. Přišla jsem na spoustu věcí, př. Jiný přístup k rodičům. Moc mě v léčbě povzbudila Klára, protože zjistila, že se dá žít i bez drog a všeho toho svinstva, a byla bych ráda, kdybych to dokázala taky tak. Mám radost, že holky se kterými jsem jsou v pohodě, ale docela se bojím dalších 90 – ti dní léčby, protože mi to připadá strašně dlouho i když to má asi svůj účel.*

2. *den (23.6.): Ráno bylo skoro stejné jako doma až na rozcvičku, kterou jsme měli. Skupina byla dobrá.*
3. *den (24.6.): Dneska začínal úplně stejně jako druhý den v programu ranním probuzení. Relaxace mi moc neprospěla , protože mi po ní nebylo moc dobře. Nemám dneska po fyzický stránce moc dobrý den. Hodně mi pomohla konzultace s terapeutkou. Nejvíce z celého dne byla radostná návštěva mojí mamky, která byla ráda, že jsem si s ní rozuměla jako před tím, než jsem začala brát drogy a měla radost, že jí můžu zase rozesmát a nedělat další problémy.*
4. *den (25.6.): dopoledne se mi tady moc nelíbilo, protože jsme dlouho čekaly u paní doktorky, která mě poslala na chirurgii. Všichni šli na procházku a já čekala na někoho, kdo se mnou půjde jako doprovod. Nakonec jsem šla s Hankou. Konečně jsme venku z pavilonu, prostě civilizace. Odpoledne jsem necvičila, protože mám zavázanou ruku. Návštěvu jsem neměla, ale to nevadilo, stejně byla sranda s Klárkou a sestřičkou H. Večer byla sranda a zase utekl další den v programu*
5. *den (16.6.)? Dneska byl špatný den. Ráno to bylo ještě dobrý, ale od 14.00 hod. to bylo hrozný. Na návštěvu jsem se těšila, ale ta mě ještě víc dorazila. Sice mi udělalo velkou radost, že mi přivezli mojí plyšovou opičku a taky živýho pejska, ale pak byl tatka nakonec nějaký naštvanej a od té doby mám určitě ne celý večer blbou náladu.*
6. *den (27.6.): Dneska byl docela dobrý den. Byly jsme s Kačkou na procházce u koní a také u opic v ZOO. A to se mi líbilo. Den jsem zakončila televizí a telefonem s mamkou.*
7. *den (28.6.):Ráno začalo stejně jako dny předtím. Pak skoro celý den proběhl normálně, až na konec návštěv jsem se s mámou nepohodla. Měla jsem 100 chutí utéct a píchnout si, jako jsem to dělala vždycky, když mě máma naštvála, abych jí nějak zranila, ale neudělala jsem to, protože jsem si uvědomila, že je to pěkná blbost a přidělávání dalších problémů.*
8. *den (29.6.): ráno začalo rozcvičkou na zahradě, což bylo docela příjemný. Po snídani jsme šli s Hankou na kontrolu do nemocnice, takže zase nějaká civilizace. Docela se mi tady líbí, protože jsem narazila na prima lidi. Alespoň tady jsou prima, protože venku u svých kamarádů, kteří berou, tam se člověk chová jinak. Tady se chová jako normální člověk, kamarád ne venku jako podvodník a další věci, který drogy přidělávají.*
9. *den (30.6.): Dneska to nestálo za nic, bylo mi špatně – absták. Jediný z čeho jsem měla radost, byla návštěva. Mamka řekla, že ze mě má radost a já byla také ráda. Zbytek večera jsem seděla u televize.*
10. *den (1.7.): Ráno jsem se pilně rozcvičila, abych se vůbec probrala. Byla návštěva a já jsem se s mámou nepohodla, tak jsem řekla, že jdu za holkama, což mámu mrzelo, ale mě ne, protože jsem byla naštvaná.*

11. den (2.7.): Dneska byl skvělý den. Byl hodně plný program, jako vždycky ve čtvrtek. Nejlepší ale byla návštěva, přišel můj biologický táta. Skvěle jsme si popovídali a ještě tady potkal kamarádku. Do konce večera jsem měla dobrou náladu až na jedno, že utekla Helenka, což mě mrzelo.
12. den (3.7.): Ráno začalo rozcvičkou. Odpoledne jsme byly spokojený alko + toxik a probíraly jsme tam útěk Helenky, což mi bylo nepříjemný, že se tak o ní bavíme za jejími zády. Zbytek dne proběhl všedně.
13. – 14. den (4. – 5. 7.) Sobota byla můj nejhorší den, co jsem na programu. Nejdříve jsem uklízela a potom mi začalo být špatně – absták. Nejvíce mě naštvávalo, že mě nenechali vyspat, protože jsem rolnička tak jsem se musela pořád vzbouzet a jít zvonit. Pak mě zase vzbudili když byly návštěvy, protože jsem měla babičku s dědou. Druhý den se strašně táhnul, nedokázala jsem se s ničím zabavit, protože mě už 3 dny bolí žaludek a je mi zle.
15. den (6.7.) Ráno jsem vstala a byla jsem rozlámaná, jako by po mě někdo přešel. Pak byl spíš volnější program. To mi pomohlo. Zbytek večera jsme si s pár lidma docela dobře popovídali.
16. den (7.7.) Dopoledne probíhalo všedně, šla jsem akorát k doktorovi místo na skupinu, ale to nevadilo. Odpoledne bylo skvělé, hlavně na sportovní terapii, to jsme hrály s Hankou ping pong a byla sranda. Večer probíhal stejně jako předešlý.
17. – 18. den (8. – 9. 7.): Pohoda, skvělý.
19. den (10.7.): Dopoledne moc dobře nezačalo. Ráno jsem se vzbudila a šla rovnou na rozcvičku, protože ráno mi to dělá problémy. Odpoledne jsme měly mít rodinnou terapii, ale nepřišla Jarmilka, ale rodiče tady mohli zůstat, tak to bylo fajn. Byla jsem spokojená až do večera.
20. den (11.7.): Ráno jsem se probudila a byla jsem docela vyspalá. Zvládla jsem to bez problémů, a udělala jsem generální úklid. Zbytek dne byl takový volný, v pohodě.
21. den (12.7.): Všechno v pohodě.
22. den (13.7.): Ráno jsem vstala jak rozlámaná. Dopoledne bylo rušné, protože jsme se dozvěděli, že Káča má salmonelózu, tak každý z toho dělal bůh ví co. Odpoledne jsme byli na procházce, která se mi líbila. Pak když jsme přišli, tak vznikla druhá aféra, že má jedna holka vši. Takže tento den bylo docela vzrůšo, jinak nic neobvyklého.
23. den (14.7.): Ráno začalo docela hezky, až na společnou skupinu, která mě hodně rozhodila, protože se představovaly dvě nové holky. Jedna rána ale byla, když přišla napitá Jana, která měla týden před ukončením léčby, což mě strašně mrzí a opět nevěřím, že někdy přestanu – kleslo mi sebevědomí. Jinak ale zbytek vcelku dobře, na klubu byla opět sranda.

24. den (15.7.): Ráno na komunitě probíhalo smutně, protože odcházela Klára, tak jsem si docela pobřečela. Dál už to bylo docela dobrý. Hrozně mě potěšila Karolína, protože to je člověk, který ho snad ani nezasloužím, ta vždycky člověka přivede do dobrý nálady.
25. den (16.7.): Skoro celý den mi bylo strašně – zase absták. Vůbec na nic jsem neměla sílu. Proto jsem taky nebyla odpoledne na programu. Dostala jsem prášky, docela mi pomohly, takže radši půjdu spát.
26. den (17.7.): Ráno začalo jako vždycky. Zase mi bylo celé dopoledne strašně zle. Odpoledne už to bylo lepší, ale strašně mě rozhodila Kristýnka, která volala tátovi a vůbec to nedopadlo dobře a tak jsem jí utěšovala a ona řekla, že jí je zase líp. Tak se uklidnila, ale největší rána byla, když v 18.00 hod. jí řekli, že má strašně špatný jaterní testy a musí hned do Motola – to mě úplně dodělalo. Hlavně mě štve, jak tady myslí každý na sebe. Prý nebudou návštěvy. Takový kecý mě nebaví poslouchat.
27. den (18.7.): Ráno začalo generálním úklidem, který byl delší než obvykle, protože jsme musely všechno vydezinfikovat. Fakt mě to nebavilo, protože mi nebylo zrovna nejlíp, ale snažila jsem se to překonat a udělat všechno, co mám. Odpoledne bylo strašně, protože mi bylo fakt hrozně zle. Pak mi bylo chvíli líp, ale večer už mi bylo zase hrozně zle.
28. den (19.7.): Dneska byl takový klidný pohodový den. Dopoledne bylo akorát cvičení, které bylo docela pěkné. Potom jsme byli venku na zahradě. Odpoledne jsem se chvíli opalovala a měla jsem velkou radost z návštěvy. Sice jsme se bavili přes plot, ale aspoň něco. Zbytek dne proběhl stejně jako jiné dny.
29. den (20.7.): Dneska byla takový napínavý den. Čekali jsme až přijdou výsledky z Motola, kvůli žloutence, protože to by tady hodně změnilo. Každý byl nervózní a podrážděný. Bohužel jsme se nedočkali, tak snad v úterý. Jinak všechno dobrý.
30. den (21.7.): Dneska to bylo takový divný, nic moc. Dopoledne byla skupina, která se mi docela líbila. Odpoledne jsme měli přednášku. Pak byla sportovní terapie, hráli jsme ping – pong. Pak jsem čekala na návštěvu, ale nepřišla, tak jsem byla zklamaná. Jinak byl klub a všechno dobrý.
31. den (22.7.): Dneska ráno jsem se probudila s ne moc dobrou náladou. Začalo mi být mizerně. Copak ty abstáky nikdy nepřestanou. Nebyla jsem ani na relaxaci. Pak jsem se trochu vzchopila. Odpoledne probíhalo docela dobře, měla jsem návštěvu, s rodičema všechno výborně. Naplánovali jsme si, co budeme dělat na propustce. Je toho opravdu hodně, ale to mi nevadí. Až večer jsem se nepohodla s Karolínou, což mě docela mrzí.
32. den (23.7.): Dneska byl takový proměnlivý den. Ráno teda dopoledne to ještě šlo, ale odpoledne mě rozhodila skupina. Takže jsem vůbec nevnímala program pana primáře Nešpora. Hodně zvracím a řekla jsem to paní doktorce.

33. den (24.7.): Ráno jsem se vzbudila a byla jsem nervózní, protože jsem měla dělat P3. Naštěstí jsem si vytáhla dobré otázky, takže jsem P3 udělala. Proto jsem měla pak celý den dobrou náladu a nemohla jsem se dočkat na první propustku.
34. den (25.7.): Ráno jsem ani nedospala a čekala až přijdou v 8.00 hod. rodiče. Když přišli tak jsem si vzala věci a odjeli jsme se sestríčkou Kačenkou. Stavili jsme se na chatě a pak jsme jeli Kačenku dovést k jejím rodičům. Potom jsme jeli do Benešova kouknout se po krámech a pak jsme šli na oběd. Byl moc dobrý. Stavili jsme se ještě jednou na chatě pro psa, který tam byl celou dobu zavřený a dojeli na Novou Hospodu, kde jsem si dala karamelový pohár. Měla jsem ještě čas, tak jsem se doma vysprchovala a rychle opět sem. Bylo to fakt dobrý, fakt se mi ta první propustka vyvedla.
35. den (26.7.): Ráno jsem spala jak zabitá, protože po té propustce jsem byla unavená. Celé dopoledne jinak proběhlo v pohodě. Po obědě jsme si s Kačenkou popovídaly. Zbytek dne proběhl celkem dobře.
36. den (27.7.): Dneska to stálo za prd. Byla jsem nervózní a podrážděná. Odpoledne mě trochu rozptýlila procházka.
37. den (28.7.): Dneska jsem se vzbudila s opravdu dobrou náladou. Takže vlastně celý den probíhal skvěle. Jinak konec večera jsem strávila buď v posteli, nebo diváním na televizi kde skoro nic většinou nedávají.
38. den (29.7.): Dneska ráno jsem se vzbudila z ošklivého snu. Každý kdo se vzbudil, tak neměl dobrou náladu a ani já ne. Takže dopoledne nestálo za nic. Odpoledne mi moc nepomohla ani terapie. Odpoledne pak přišla máma, která přinesla ošklivý dopis od kamarádky ze sídliště. Nakonec jsem si hezky večer popovídala s Karolínkou, takže nálada se zlepšila.
39. den (30.7.): Dneska byl snad nejskvělejší den z celého pobytu tady. Hned po ránu jsem vstala s dobrou náladou. Přišla mi návštěva, ze které jsem měla velkou radost, pak jsem měla dobrou náladu celý den.
40. den (21.7.): Dneska jsem se moc těšila na můj první výlet co jsem tady. Ten výlet mi zpříjemnil zbytek celého dne. S Kačenkou a pár holkama jsme si byly sednout na kafe. Snažím se tady víc naslouchat a chápat co říkají a ne se utápět v něčem v čem nemusím.
41. den (1.8.): Dneska byl senzační den. Úklid proběhl v pořádku. Odpoledne jsme měla návštěvu – babičku s dědou.
42. den (2.8.): Ráno jsem vstala a to jsem se musela hodně přemáhat, ale za chvíli to bylo dobrý. Celá neděle byla taková fakt klidová. Byly jsme dopoledne i odpoledne na zahradě. Zbytek dne proběhl tak nějak chaoticky. Hádaly jsme se mezi sebou, ale dlouho nám to nevydrželo.
43. den (3.8.) Ráno jsem se probudila s dobrou náladou. Skupina se mi líbila, Sice Kristýna podepsala revers, ale to už mě nemůže rozházet, protože už jsem si na to

zvykla. K večeru to tu bylo sice hustý, protože začaly hádky, ale snažila jsem se to nevnímat.

44. den (4.8.): Dneska jsem se nevzbudila s moc dobrou náladou a ještě k tomu mi srazili 2 body, takže jsem byla hodně naštvaná. Jinak pak celý odpoledne proběhlo tak nějak v pohodě. Měla jsme konzultaci s Jarmilkou a mám plánovanou rodinnou terapii.
45. den (5.8.): Dneska byl senzační den. Od rána jsem se těšila na návštěvu, protože měla přijít moje kamarádka ze třídy. Bylo po obědě, pak po dalších programech (relaxace, rehabilitační cvičení). Šla jsem se upravit a dočkala jsem se návštěvy. Přišla i moje máma, domluvily jsme se s paní doktorkou a mojí mámou jak budeme dál pokračovat v léčení. Opravdu to tady ubíhá docela rychle. Už jenom měsíc a půl, z toho 14 – ti denní stacionář.
46. den (6.8.): Dneska jsem měla zase skvělou náladu. Sice jsme se na komunitě loučili s Janou K a Hankou Š. ale ony se sem na nás přijdou určitě kouknout. Do večera bylo všechno v pohodě.
47. den (7.8.): Pátek byl docela dobrý den. Odpoledne proběhlo všedně, jediné na co jsem myslela, byla dvoudenní propustka. Takže jsem nemohla ani pořádně usnout, nakonec to docela šlo.
48. – 49. den (8. – 9. 8.): Ráno jsem konečně zase po 14 dnech jela na propustku. Tentokrát na dvoudenní. Byli jsem na chatě, spala jsem v autě, byli jsme na dvou strašně dobrých obědech. Všechno úplně skvělý.
50. den (10.8.): Dneska to bylo docela dobrý. Byla taková zajímavá skupina, kde jsme řešili důležité věci. Sice pár lidí z toho nebylo nadšených, ale ostatním se ulevilo.
51. den (11.8.): Ráno jsem se vzbudila s ne moc velkým elánem. Pak jsem měla dobrou náladu až po zbytek dne. V klubu byla sranda.
52. den (12.8.): Dneska byl takový volný den, protože jsem nešla na vycházku. Alespoň jsem si trochu uklidila skříňku. Pak jsme měli s rodičema a s paní doktorkou konzultaci, která pro mě nebyla moc příjemná, ale to jsem brzy přešla. Nenechám si zkazit zbytek dne.
53. den (13.8.): Ráno jsem se vzbudila a nebylo mi moc dobře, chtělo se mi strašně spát. Skupina mě trochu povzbudila, takže zbytek dne už byl docela dobrý. Všechno v poklidu.
54. den (14.8.): Včera byl taková oddychový den. Už od čtvrtka mi nebylo dobře, tak jsem se dnes přihlásila na ošetření. Paní doktorka mi dala klid na lůžku. Bylo mi trochu líp, ale k večeru s mi udělalo zase hůř a tak jsem si šla lehnout.
55. den (15.8.): Celý den e táhnul, protože jsem musela furt ležet v posteli. Odpoledne jsem čekala na návštěvu. Ta dopadla docela dobře, byla sranda. Večer se docela vytáhnul, ale nevadí. Už se těším, až budu moct vylézt z postele.

56. den (16.8.): Ráno, když jsem vstala, tak mi nebylo moc dobře, ale pak jsem si řekla, že už třetí den jsem v posteli, tak bych mohla vstát, i když mi nebylo zrovna dvakrát do skákání. Uběhlo odpoledne a pak po obědě byl čas návštěv. Návštěva nebyla moc dobrá, protože jsme se nepohodli. Nevadí, příště to bude lepší. Pak zbytek dne uběhl vcelku rychle.
57. den (17.8.): Ráno jsem se probudila s dobrou náladou. Relaxace i komunita proběhla rychle, akorát na komunitě mě naštvalo to, že mi neschválili, aby zítra máma pro mě nemusela chodit na ex volno, když to vlastnoručně napsala, že souhlasí, abych na to volno šla sama. Jinak program celého dne proběhl tak nějak v pohodě. Už se strašně těším na zítřejší ex volno, protože budu chvíli svobodná bez rodičů.
- 58 den (18.7.): Dneska byl skvělý den až na dopoledne, protože jsem musela čekat na mámu až si pro mě přijde, abych mohla jít na ex volno. Během chvíle co byla se mnou venku (asi 30 minut), jsem se stačila hodně drsně pohádat a měla jsem fakt hrůzu, že si dám, zvláště když budu sama, ale dokázala jsem to být v pohodě a přijela jsem zpátky. Když jsme procházela ty nejhorší místa – Můstek, Kaprovka, Národní třída – byla jsem opravdu na sebe pyšná, protože jsem překonala hodně, hodně velkou bariéru, ale musím být stále opatrná.
59. den (19.8.): Dneska jsem byla strašně nervózní, protože jsem měla mít rodinnou terapii ve 14.30 hod. Ještě do toho ta Ilona. Bylo toho dneska dost. Prostě nejvíc mě nasrala ta rodinná terapie. Nechci být něčím omezovaná, protože to mě nutí dělat ještě větší hlouposti, než který jsem dělala před léčbou. Fakt nechci vůbec domů, mám z toho strašnou hrůzu a už jsem měla takový myšlenky, že tady zůstanu asi víte určitě co tím myslím. Helenko odepiš prosím, děkuji Jana.
60. den (20.8.): Dneska byl normální den jako jeden z mnoha tady co tu byly. Jediné, na co jsem se dneska těšila byla návštěva mého vlastního táty. I když přišel pozdě, aspoň jsem ho na chvíli viděla, i když byl zmatek, ale já byla ráda, protože říkal, že si mě možná vezme na stacionární propustku.
61. (21.8.): Dneska byl strašný den, nevím co se mnou děje. Stává se ze mě úplně magor. Mám strašný strach úplně, ale úplně ze všeho bojím se recidivy strašně moc, ale vím, že by to mým rodičům moc a moc ublížilo. Od tý středy, co jsme měli rodinnou terapii si připadám, že všechno co dělám, je zbytečný a fakt už nevím co s tím.
62. – 63. Den (22. – 23. 8.) Ty dva dny se mi moc nelíbily, jediný co na nich bylo hezký, že jsem navštívila v Mníšku pod Brdy moji nejlepší kamarádku. Jinak u tety to bylo šílený, furt do mě rejpalý. Už jsem to nemohla vydržet. Chtěla jsem jet zpátky na pavilón, ale bála jsem se to říct rodičům, jako se bojím říct rodičům hodně věci – např. že nechci jít zpátky do školy, ale jet do Červeného dvora. Už prosím o pomoc, protože jinak skončím buh ví kde.
64. den (24.8.): Dneska to nestálo opět za moc. Byla jsem otrávená a z ničeho jsem neměla radost, jediné možná z tematický skupiny, kde celá komunita zpívala. Na konzultaci jsem se přihlásila, ale paní doktorka neměla čas, škoda ! Já jsem si s ní

potřebovala promluvit před tím ex volnem. Mám strach, ale musím, musím to zvládnout hlavně kvůli sobě a rodičům dokázat, že za něco stojím.

65. den (25.8.): *Dneska byl normální den, jediný bylo to, že jsem byla na ex volnu, vyřizovat si doklady a zajít si ke kadeřnici, která mi moc radosti neudělala, protože to mám skoro to samý jak jsem to měla. Po kadeřnici jsem už neměla co dělat a tak jsem chtěla jet radši na pavilón, i když jsem měla spicha s mamkou ve 14.30 hod. Sjela jsem se. Přijela jsem a neměla dobrý pocit z toho, že jsem tam nedorazila, potom jsem si oddychla když jsem zavolala domů a máma vzápětí volala sem. Na odpoledním klubu byla docela sranda. Všichni jsme byli takový rozdováděný. Večer ještě volala mamka, takže jsem z toho měla radost, že jsem jí mohla vysvětlit, proč jsem přijela tak brzo sem.*
66. den (28.8.): *Dneska jsem se ještě duševně vyrovnávala ze chvil strávených na detoxu. Celý program proběhl tak normálně. Byla jsem ráda, že jsem stihla plno věcí. Aktivně jsem si zacvičila, alespoň jsem udělala něco pro sebe.*
67. den (29.8.): *Dneska ráno jsem se vzbudila docela s elánem. Moc se mi líbil poslech hudby, protože jsme zpívali. Zbytek dne jsem strávila buď u televize nebo přemýšlením o tom, co zítra řeknu mámě.*
68. den (30.8.): *Dneska jsem měla docela dobrý den. Jediné co mě mrzelo, že zrecidivovala Klára S. Bylo mi líto, že to udělala, ale udělala dobře, že se sem vrátila a měla sílu to hned říct.*
69. den (31.8.): *Dneska dopoledne jsem byla taková přešlá. Odpoledne jsme měli dost volna a tak jsem si alespoň trochu odpočinula. Ani mě nerozházelo, že se z ex volna nevrátila Marcela. Ted' je tady nějak zvykem nepřijít nebo přijít vysmažená. Viz. já.*
70. den (1.9.): *Dneska se úplně skvěle vydařil den. Dopoledne se mi líbilo video, které jsme si pouštěli místo skupiny. Po obědě šlo pár lidí na keramiku. Klub byl také fakt skvělý. Ještě mi na návštěvu přišla mamka. Zítra máme rodinnou terapii, tak uvidíme.*
71. den (2.9.): *Dneska se den docela poved. Dopoledne jsem byla na rentgenu. Moc se mi potom líbil program se sestřičkou Evou. Pak byla rodinná terapie. Proběhla tak, jak jsem očekávala. Potom tu rodiče zůstaly a já jsem si s nima dobře pokecala. Jinak zbytek dne proběhl všedně.*
72. den (3.9.): *Dneska to byl docela fajn den, až na to, že mě strašně bolely záda. Líbila se mi dnešní keramika, kterou jsme měli dopoledne. Jediný na co jsem se netěšila byl program s primářem, který jsem ale nějak přežila. Těšila jsem se na návštěvu, ale nepřišla. Ani se po té recidivě nedivím*

„Nenávidím Bohnice, už nikdy“.

Jana zemřela dne 8. prosince 1998, jako druhá zaznamenaná toxikomanka na předávkování „bílým heroinem“, na toaletách v Městské knihovně v Praze, po téměř půlroční abstinenci.

PREKURZORY A POMOCNÉ LÁTKY VI.

mjr. PhDr. Saša HUBINOVÁ, mjr. PhDr. Fr. DLOUHÝ, NPC

10. 3,4-METHYLEN-DIOXYFENYL-2-PROPANOL

Jiný název :	PMK, piperonylmetylketon
Molekulární vzorec :	C ₁₀ H ₁₀ O ₃
Molekulární hmotnost :	178,19
Bod varu :	120-122 °C
Char.vlastnosti :	bezbarvá až slabě žlutá kapalina, která dráždí kůži a oči
Nezákonné užití :	při výrobě MDA, MDMA, MDE
Zákonné užití :	laboratorní reagens v organických syntézách
Výrobní proces :	z izosafrolu a kyseliny mravenčí, peroxidu vodíku a kyseliny sírové
Upozornění :	dráždí pokožku a oči
Opatření :	- skladovat v kovových obalech s termickou vložkou - pracovat v dobře větrané místnosti s respirátorem - používat ochranné rukavice a brýle
Výrobci :	Česká republika : není (do roku 1995 ve Spolana Neratovice) Evropa : Německo Amerika : není
První pomoc :	- při inhalaci čerstvý vzduch a odpočinek - při potřísnění odstranit zamořený oblek a omýt pokožku mýdlem a větším množstvím vody - při zasažení očí okamžitě vymýt proudem vody - při požití vypít větší množství vody - ve všech případech vyhledat následně lékaře
Kontrola :	dovozní a vývozní povolení I OPL MZdravotnictví zák.167/98Sb.

11. SAFROL

Jiný název :	alylkatechol, metyleneter, metyleter
Molekulární vzorec :	C ₁₀ H ₁₀ O ₂
Molekulární hmotnost :	162,18
Bod varu :	232-234 °C
Char.vlastnosti :	bezbarvá nebo slabě žlutá kapalina s vůní po sasafrasové silici
Nezákonné užití :	při výrobě MDA, MDMA, MDE
Zákonné užití :	výroba vonných látek, mýdel, piperonalu
Výrobní proces :	extrakcí některých esenciálních olejů, zejména sasafrasové silice
Upozornění :	velmi toxická látka nebezpečná při vdechnutí, požití nebo při kontaktu s pokožkou může způsobit nevyléčitelné poškození organismu
Opatření :	- skladovat v chladném prostředí a chránit před světlem - pracovat v dobře větrané místnosti s odsáváním - používat ochranné rukavice a brýle
Výrobci :	Česká republika : není Evropa : Francie Amerika : USA

	Asie : Taiwan
První pomoc :	<ul style="list-style-type: none"> - při inhalaci čerstvý vzduch a odpočinek - při potřísnění odstranit zamořený oblek a omýt pokožku mýdlem a větším množstvím vody - při zasažení očí okamžitě vymýt proudem vody - při požití vypít větší množství vody - ve všech případech vyhledat následně lékaře
Kontrola :	dovozní a vývozní povolení I OPL MZdravotnictví zák.167/98Sb.

12. PIPERONAL

Jiný název :	piperonyl aldehyd, geliotropin,
Molekulární vzorec :	C ₈ H ₆ O ₃
Molekulární hmotnost :	150,13
Bod varu/tání :	263 C / 36-37 C
Char.vlastnosti :	bezbarvé, lesklé jehličky slunečnicové vůně, nepatrně rozpustné ve vodě
Nezákonné užití :	při výrobě MDA, MDMA, MDE
Zákonné užití :	v kosmetickém a chemickém průmyslu, při organických syntézách, jako komponent při výrobě repelentů, ve vůních scherry a vanilka
Upozornění :	působí na centrální nervový systém dráždí oči, dýchací orgány a pokožku může způsobit nevyléčitelné poškození organismu
Opatření :	<ul style="list-style-type: none"> - skladovat v chladu a suchu na tmném místě - pracovat v dobře větrané místnosti - používat ochranné rukavice, respirátor a brýle - nepřilévat do piperonalu vodu a nevylévat do kanalizace
První pomoc :	<ul style="list-style-type: none"> - při potřísnění odstranit zamořený oblek a omýt pokožku mýdlem a větším množstvím vody - při zasažení očí okamžitě vymýt proudem vody - při požití vypít větší množství vody - ve všech případech vyhledat následně lékaře
Kontrola :	dovozní a vývozní povolení I OPL MZdravotnictví zák.167/98Sb.

Toto byly poslední tři prekurzory, používané k nelegální výrobě OPL.

V následujících číslech Vás budeme postupně informovat o chemických látkách, které jsou zařazeny do seznamu zákona č. 167/1998 Sb. jako pomocné látky.

§ 188a trestního zákona

Jaroslav ŠEJVL, NPC

Trestní zákon (zák. č. 140/1961 Sb., ve znění novel a doplňků) byl s účinností od 1.7.2002 novelizován zákonem č. 134/2002, kdy novelizováno bylo, kromě jiných, i ust. § 188a) cit. zák. Po této novelizaci SPTČ zní:

§ 188a

Šíření toxikomanie

- 1) Kdo jiného svádí ke zneužívání jiné návykové látky než alkoholu nebo ho v tom podporuje anebo kdo zneužívání takovéto látky jinak podněcuje nebo šíří, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.
- 2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,
 - a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 vůči osobě mladší než osmnáct let, nebo
 - b) ***spáchá-li takový čin tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem.***

Hlavním účelem, na základě důvodové zprávy, této novelizace je účinný a společný boj proti narkomanii a týká se prevence a boje proti nezákonnému obchodování s drogami. Vedle šíření toxikomanie prostřednictvím veřejně přístupné počítačové sítě, jakou je Internet, byly demonstrativním výčtem doplněny další obdobně účinné formy. Odstavec 2 písm. b) představuje implementaci závazku vyplývajícího z čl. 9 Společného postupu odsouhlaseného Radou na základě článku K3 Smlouvy o Evropské unii týkající se přibližování zákonů a praxe členských států Evropské unie v boji proti narkomanii. A to i přes skutečnost, že Česká republika dosud není členem Evropské unie.

Objektem tohoto tr. činu je zájem na ochraně společnosti a lidí proti možnému ohrožení, které vyplývá ze zneužívání návykových látek jiných než alkoholu. Při *svádění* a *podporování* jde v podstatě o jednání podobné návodu a pomoci. Formy svádění zákon blíže nevymezuje, a proto mohou být jakékoli – např. může jít o přemlouvání ke zneužívání návykových látek, poučení, příp. předvedení způsobu zneužívání určité návykové látky či o jinou formu vyvolání rozhodnutí o zneužívání takové látky. Povahu svádění by mohlo mít i schvalování zneužívání takovéto látky, pokud by jím bylo sledováno vzbuzení rozhodnutí o zneužívání takovéto látky v jiné konkrétní osobě. Svádění totiž na rozdíl od podněcování nebo šíření musí směřovat k individuálně určené osobě.

Formy podporování také nejsou v zákoně blíže vymezeny. Podporování může být provedeno jak vůči osobě začínající se zneužíváním, tak i vůči osobě, která již návykové látky jiné než alkohol zneužívá, ve formě fyzické i psychické. Fyzickým podporováním bude např. opatření takové návykové látky, opatření injekčních stříkaček, přivedení takovéto osoby do komunity, v níž je běžné zneužívání návykových látek, opatření bytu či jiné místnosti pro narkomana, kde může takovou návykovou látku nerušeně zneužívat, pokud je vedeno úmyslem podporovat v něm její zneužívání. Podporování formou psychické pomoci je pak možno spatřovat v radě, utvrzování v předsevzetí zneužívat návykové látky jiné než alkohol. Za podporu však nelze považovat preventivní akce různých státních i nestátních organizací, při kterých je rozdáván zdravotnický materiál včetně injekčních stříkaček pro nitrožilní aplikaci, vysvětlovány zásady prevence u toxikomanů, poskytovány rady a poučení z hlediska hygieny a zdravotnických zásad apod.

Podněcováním ke zneužívání takové látky je třeba rozumět projev, kterým pachatel zamýšlí vzbudit u jiných osob rozhodnutí nebo náladu vedoucí ke zneužívání návykových látek jiných než alkohol. Nezáleží na formě projevu. Podněcování se může stát přímo, nepřímo i skrytě. Na rozdíl od svádění, zde není projev pachatele zaměřen na konkrétní osobu nebo osoby, i když i zde jeho snaha míří k vyvolání zneužívání návykových látek u těch, jímž je jeho projev určen.

Šíření zneužívání návykové látky jiné než alkohol je jakékoli další jednání směřující k rozšíření zneužívání návykových látek jiných než alkohol. Může vedeno i formou schvalování spáchání tr. činů § 187, § 188 tr. zákona.

Jde o úmyslný ohrožovací tr. čin, který je dokonán již sváděním, podporováním, podněcováním nebo šířením. Nevyžaduje se však, aby osoba či osoby, kterým je projev či jiné jednání pachatele určeno, jím byly skutečně ovlivněny.

Již při novelizaci, kterou bylo, do zák. č. 140/1961 Sb., ve znění novel a doplňků, vloženo ust. § 187a tr. zákona – postih držení drogy pro vlastní potřebu – se strhla hysterie o tom, že policie bude perzekuovat a kriminalizovat příležitostné uživatele drog, středoškoláky a „dětí“ za jediného „jointa“ marihuany. Jak ukázal čas a výkon nejen policejní praxe, ale zejména celého justičního aparátu, nic takového se nestalo. Současně se domnívám, že tato novelizace přináší pouze postih při **svádění, podporování, podněcování a šíření** návykových látek – drog – (jiných než alkoholu) za účelem jejich zneužívání.

Je samozřejmé, že záleží zejména na formě, jakou budou tyto předmětné návykové látky prezentovány a jak k nim (a za jakým účelem) bude přistupováno. Pouze z díkce účinného zákona se nelze domnívat, a ani předjímat, že policie, a zejména Národní protidrogová centrála, chce a bude zneužívat tohoto ustanovení proti umělecké tvorbě. Není tomu tak. Proto si myslím, že běžná umělecká činnost není tímto právním ust. dotčena a nepřináší žádná rizika, a to ani v případě, že se bude jednat o tematiku návykových látek.

VÝSKYT DROG V SILNIČNÍ DOPRAVĚ. TOXIKOLOGICKÉ DŮKAZY.

**M. Balíková, Ústav soudního lékařství a toxikologie, 1. LF UK a VFN,
Praha 2, V. Valenta, Správa policie HMP, Dopravní inspektorát,
Dopravní nehody, Praha 4**

V průmyslových a silně motorizovaných zemích Evropy i jinde mužští řidiči ve věku do 25 let jsou zhruba dvakrát více účastníky dopravních nehod ve srovnání s jejich zastoupením v populaci řidičů, jak ukazují některé zahraniční studie (např. 1). Úkolem dopravní bezpečnosti, ochrany životů, zdraví a majetku musí být snížení rizikového chování těchto mladých řidičů. Užívání alkoholu a drog u dospívající mládeže a velmi mladých lidí je významná příčinná souvislost s nehodovostí spojená s následky zranění, zmrzačení a ztrát na životech, nemluvě o hmotných škodách. Zatímco role alkoholu v dopravní nehodovosti je v ČR velmi dobře statisticky zmapována, o skutečném podílu jiných návykových látek na nehodách informace chybí. Důvodem je jejich nedostatečné toxikologické prokazování u účastníků fatálních a ostatních dopravních nehod, u dopravních přestupků, a už vůbec ne při náhodných kontrolách řidičů za účelem speciálních epidemiologických studií. Např. ve Francii byla v poslední době legislativně zakotvena povinnost forenzně toxikologického vyšetření u účastníků fatálních dopravních nehod. V zahraničí jsou ze státních, místních aj. zdrojů financovány rozsáhlé epidemiologické studie, např. kontroly řidičů v okolí diskoték o sobotách v noci. Podezřelí řidiči jsou toxikologicky vyšetřováni. Rovněž je investováno do kvality a rozvoje laboratorních vyšetření.

Fakt, že problematika drog za volantem není okrajovou záležitostí, dokazuje projekt Rady Evropy „Illicit Drugs and Traffic Safety in Europe“, řešený v letech 1998-1999 i za účasti expertů z ČR. Projekt mapoval právní rámec v jednotlivých členských zemích, praxi v prokazování drog u řidičů, za jakých okolností se provádí, jaké jsou možné sankce a právní dopady. V Evropských zemích i jinde se v posuzování způsobilosti osoby k řízení uplatňuje dvojí typ legislativy. V ČR je zakázáno řídit pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek a existence tohoto ovlivnění je nutné dokazovat, což nemusí být jednoznačné a jednoduché. V jiných zemích byla zavedena legislativa na bázi tzv. analytického principu (Německo, Belgie, Švédsko, některé státy USA aj.). Od 1. 8. 1998 platí v Německu zákon 939/97 podle kterého „protizákonně jedná osoba, která řídí v silniční dopravě motorový prostředek pod vlivem omamných látek uvedených v příloze zákona. Tento vliv existuje, pokud je jedna z vyjmenovaných látek prokázána v krvi...“. Úspěšná aplikace zákona v praxi spočívá v systému školení dopravních policistů v rozpoznávání ovlivněných řidičů přímým pozorováním jejich chování a reakcí, při důvodném podezření zajištěním lékařského vyšetření a zajištěním odběru vzorků krve a moče pro soudně toxikologickou laboratoř. Laboratoře se musí průběžně účastnit programu mezilaboratorních porovnávacích zkoušek zaměřených na stopové analýzy drog v krvi, aby doložily svou profesní kompetentnost. Čeští toxikologové a soudní lékaři velmi podporují zavedení legislativy na bázi zmíněného analytického principu, což již v roce 2001 zveřejnili ve svém odborném stanovisku (2-5). Taková změna legislativy by velmi zjednodušila soudní dokazování a vymahatelnost práva. Soudní znalci by mohli vyprávět o argumentaci některých obhájců obžalovaných, že jednoznačný forenzní důkaz přítomnosti psychoaktivní drogy v krevním oběhu řidiče ještě neznamená, že řidič řídil pod jejím vlivem, byť při nehodě zabil několik lidí.

Je mýtem očekávání, že hladiny drog v krvi lze jednoduše korelovat s jejich účinky na člověka podobně jako se v soudní praxi uplatňuje u alkoholu. Drogy se zneužívají ve směsích, metabolizují se na množství aktivních i inaktivních metabolitů, eliminační kinetiky bývají nelineární, uplatňuje se vliv tolerance a velké individuální odchylky. Model alkoholu není

vhodným východiskem pro vývoj analogické judikatury pro drogy; v případě drog nelze určit hranici tolerovatelných bezpečných krevních koncentrací (6-8). Jak již řekli jiní, řidič si prostě musí vybrat: buď volant anebo drogu.

V České republice se na prevenci zneužívání drog a na snižování zdravotních rizik věnují nemalé prostředky, zatímco investice do zajištění kvality a rozvoje toxikologických vyšetření je relativně marginální a systematický sběr dat o výskytu drog u řidičů neexistuje. Toxikologická vyšetření drog u řidičů zadržených pro různé dopravní přestupky se prakticky neprovádějí, většinou postačí dechová zkouška na alkohol. Neprovádějí se však velmi často ani toxikologická vyšetření drog u závažných dopravních nehod, ba ani u účastníků fatálních dopravních nehod. U přestupků policisté často argumentují legislativními nedostatky a nedostupností terénních detekčních pomůcek podobně jako používají u alkoholu. Je velký a pochopitelný zájem o terénní detekční orientační prostředky drog ve slinách. Tyto spolehlivost těchto pomůcek je však v současnosti stále ve stadiu výzkumného ověřování (viz výsledky 4. EU rámcového projektu www.rosita.org). Domníváme se ale, že má-li policista podezření na řízení pod vlivem drog, je nejenom oprávněn ale i povinen zabránit řidiči v další jízdě a předvést ho k lékařskému vyšetření i bez orientační detekce neboť nepotřebuje vědět přímo v terénu, čím je řidič ovlivněn. Je povinen pouze nechat lékařem přeshetřit své podezření, že řidič není schopen bezpečně řídit. K jistotě dopravních policistů rozpoznat ovlivněného řidiče by velmi přispělo vytvoření systému speciálního proškolení. Podle zahraničních vzorů a informací získaných od kolegů např. z Německa či Švýcarska (např. 9-10) začíná rozvíjet takové školení Policejní akademie ČR pod vedením doc. Štablové ve spolupráci s externisty. Zdůvodnění absence toxikologických vyšetření u vážných nebo dokonce fatálních dopravních nehod je problematičtější. Oficiálně se argumentuje finanční náročností toxikologických analýz. Problémy mohou být i v profesionálním zájmu, ochotě a připravenosti řešit nová témata, neochotě přesunout priority financování.

Toxikologické laboratoře bývalého Ústavu pro toxikologii a soudní chemii, Na Bojišti 3 v Praze 2, od roku 2000 začleněné do Ústavu soudního lékařství a toxikologie 1. LF UK a VFN, tradičně desítky let vyvíjením metody a vyšetřují stopy neznámých návykových látek a léčiv v biologických materiálech u klinických i forenzních toxikologických případů. Disponují zkušenými a kompetentními odborníky, jsou vybaveny citlivými metodami pro cílený, pečlivě kontrolovaný, imunochemický záchyt skupin drog, systémem potvrzovacích metod s využitím různých typů chromatografie, hmotnostní spektrometrie. Správnost svých výsledků si dobrovolně ověřují zapojením do programů mezinárodních porovnávacích zkoušek (UNDCP, UKNEQAS), aktivně spolupracují se zahraničními kolegy v rámci mezinárodních toxikologických odborných společností (TIAFT, GTFCH aj.). Z těchto aktivit vzešlo také organizování mezinárodního toxikologického kongresu TIAFT2001PRAGUE, kde jedna sekce byla věnována právě problematice drog v dopravě (viz ZDN 50/41 z 12. 10. 2001). Odborný zájem a shodou okolností léty vytvořená neoficiální dobrá spolupráce s oddělením dopravních nehod Dopravního inspektorátu Správy policie hl. m. Prahy dovolily v rámci daných možností v průběhu času shromáždit data, byť náhodná, která alespoň částečně zaplňují informační vakuum a demonstrují na 58 příkladech závažnost výskytu ilegálních drog a v menší míře psychoaktivních léčiv u účastníků silniční dopravy, převážně řidičů, ale i spolujezdců a chodců. Z průvodní dokumentace k nehodám plyne, že došlo alespoň 3 krát k obětem na mladých životech (2 spolujezdců a 1 nezletilá chodkyně), minimálně 53 osob bylo zraněno. V některé průvodní dokumentaci nebyly okolnosti nehod podrobně specifikovány a z důvodů pracovní kapacity jsme nemohli potřebné údaje dohledávat. Přehled shromážděných údajů uvádíme v připojené tabulce č. 1 a následných grafech č. 1-5 s následujícím doplňujícím komentářem. Odběr vzorků krve a moče byl proveden v různých zdravotnických zařízeních a někdy v jejich laboratořích byla také vyšetřena krev na alkohol a Na Bojiště byla zaslána pouze moč za účelem průkazu drog -

výsledek stanovení alkoholu v krvi proto v našem přehledu v těchto případech chybí. Rozdělování vzorků mezi dvě laboratoře nepovažujeme z toxikologického hlediska celistvého hodnocení případu a sběru dat za ideální. Někdy je v průvodní dokumentaci k případu poznamenán výsledek dechové zkoušky na alkohol, někdy ne. Nebylo v našich silách výsledky zpětně dohledávat. Nicméně u převažující většiny demonstrovaných příkladů byla 42 krát prokázána absence ethanolu, 5 krát byl prokázán ethanol v kombinaci s jinými návykovými látkami a 11 krát údaj o alkoholu chybí. Dále prokázané drogy jsou minimem z možného spektra skutečně přítomných drog v těle řidiče. Někdy velikost dodaného vzorku pouze několika málo mililitrů krve nebyla dostatečná k provedení všech potřebných analýz. Upřednostňujeme provedení vstupního vyšetření v moči a dle dílčích výsledků se lze potom rozhodnout o zaměření analýz v krvi. Koncentrace vyhledávaných tox a jejich metabolitů bývá v moči podstatně vyšší proti krvi a tedy průkaz drog v moči je snazší. Průkaz nízkých koncentrací drog v krvi se neobejde bez citlivých GC-MS analýz (plynová chromatografie v tandemu s hmotnostní spektrometrií). Z farmakokinetického hlediska je krev vhodným materiálem k detekci drog jen několik hodin po dávce, moč několik dní. Při poklesu koncentračních hodnot pod detekční mez metody se může průkaz drog např. v krvi jevit jako negativní, což byl pravděpodobně jeden z demonstrovaných příkladů v naší sbírce. U závislého řidiče se také může dostavit syndrom z odnětí drogy, či únava a vyčerpání a droga přitom již nemusí být v těle detegovatelná, ale řízení přitom není bezpečné.

U 57 živých účastníků dopravních nehod, jejichž krev či moč byla zaslána cíleně do našich laboratoří k vyšetření možné přítomnosti drog, jen 1 krát nebyla dokázána žádná návyková látka, 1 krát byl prokázán toluen a 55 krát byly prokázány různé kombinace návykových látek v tělním systému. **Dominovalo zneužívání methamfetaminu, pozitivní nález byl zjištěn 40 krát, tj u 70 % vyšetřovaných osob.** V druhé řadě následovaly pozitivní benzodiazepiny 21 krát, potom opiáty morfinového typu 16 krát, kanabinoidy 14 krát, jiná psychoaktivní léčiva 4 krát, kokain 2 krát. Zjištěné výsledky potvrdily důvodnost podezření dopravních policistů na zneužití drog účastníky dopravních nehod a vysoce účelnou indikaci k toxikologickému vyšetření přítomnosti drog i bez orientačních detekčních pomůcek na silnici. Jaké právní konsekvence byly uplatněny u viníků dopravních nehod je už jiná otázka. Demonstrované příklady výskytu drog u vážných dopravních nehod jsou dostatečně alarmující, byť nepředstavují statisticky reprezentativní vzorek populace, a nabádají k aktivním společenským protiopatřením, která by neměla být stále odkládána. Domníváme se, že mediální rozšíření informací o tom, že silniční kontroly sledují u řidičů také přítomnost jiných návykových látek než alkoholu a důsledné uplatňování sankcí včetně zákazu řízení by mohlo mít určitý preventivní efekt a snížit rizikové chování především mladých mužů do 25 let.

Závěrem autoři chtějí velmi poděkovat všem spolupracovníkům, kteří přispěli ke shromáždění prezentovaných údajů.

Reference:

1. Abstrakta TIAFT 2001 PRAGUE, ed. M. Balíková a E. Nováková, 1. LF UK a ČLS JEP
2. Československá patologie a soudní lékařství 37/46, str. 30, 2001
3. Zdravotnické noviny 58/8, str. 12, 2001
4. Právní zpravodaj č. 3, str. 14, 2001
5. Bulletin NPC VII/2, str. 12, 2001
6. M. Balíková a R. Wennig: Knihovnička informačního Bulletinu NPC 1/1998
7. P. Iten: Proceedings of the Nordish Traffic Conference, Oslo 1995
8. B. Logan: J. Forensic Sci 3/1996, str. 457-464
9. M. R. Möller et. al.: Drogenerkennung im Strassenverkehr, Universität des Saarlandes, Institut für Rechtsmedizin, 2000
10. Wissenschaftliche Informationen der Bundesanstalt für Strassenwesen, BAST 11a/99

**Výskyt OPL v silniční dopravě v období 1. 1. 1999 až 30. 4. 2002
podle náhodně vyžádaných toxikologických vyšetření na
ÚSL&TOX 1.LF UK a VFN v Praze 2**

Datum příjmu vzorků	N kód	Zadavatel vyšetření	Účastník DN	Vzorky pro analýzy	Okolnosti DN (event. náhodné kontroly)	Toxikologický laboratorní nález	Poznámka
5/1 1999	N1	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 22 let řidič	krev	Nepřiměřená rychlost, srážka s autobusem, zraněný řidič a spolujezdec, hmotná škoda	Krev: Ethanol neg. Methamfetamin Amfetamin Efedrin	
5/1 1999	N2	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 23 let spolujezdec, viz případ N1	krev	Nepřiměřená rychlost, zraněný spolujezdec vedle řidiče, hmotná škoda	Krev: Ethanol neg. Methamfetamin Amfetamin Efedrin	
18/1 1999	N3	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 21 let řidič (bez řidičského oprávnění)	krev	Nepřiměřená rychlost, Zraněný řidič a spolujezdec, hmotná škoda	Krev: ETOH 1,54 g/kg Methamfetamin	
8/2 1999	N4	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 28 let řidič	krev moč	Nepozornost, nezvládnuté řízení, hmotná škoda	Krev: ETOH neg. Moč: Methamfetamin Amfetamin Efedrin Norefedrin Opiáty poz. orientačně	
17/2 1999	N5	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 23 let chodec	krev	Zraněný chodec, střet s autobusem, hmotná škoda	Krev: ETOH neg. Diazepam Efedrin	ETOH v krvi řidiče autobusu negativní
9/3 1999	N6	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 23 let řidič	krev	Nezvládnutá zatáčka, zraněný řidič, hmotná škoda	Krev: ETOH neg. Methamfetamin Amfetamin	U řidiče nalezeno psaníčko: methamfetamin
8/4 1999	N8	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 33 let spolujezdec, viz př. N7	krev	Opakované DN v krátkém sledu, zraněný řidič a spolujezdec, hmotná škoda	Krev: ETOH neg. Methamfetamin	

16/4 1999	N9	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 21 let řidič	krev moč	DN, hmotná škoda	<u>Krev:</u> ETOH neg. <u>Moč:</u> Methamfetamin Amfetamin Morfin 6-MAM	
27/4 1999	N10	Policie ČR Dobříš	M – 43 let řidič	krev moč	V dokumentaci neuvedeno, zda jde o DN nebo náhodnou kontrolu	<u>Krev:</u> ETOH 0,22g/kg Toluen <u>Moč:</u> Ethanol, toluen	Řidič- lakýrník, který čichal toluen během jízdy
18/5 1999	N11	Policie ČR MO Bohnice Praha 8	M – 23 let řidič odcizeného osobního auta	moč	DN, náraz do 2 zaparkovaných vozidel. Hmotná škoda	<u>Moč:</u> ETOH neg. Methamfetamin Amfetamin Norefedrin	
22/5 1999	N12	Policie ČR HMP DI Nehody	Ž – 22 let řidička	krev moč	Opakovaná DN (DN 24.3. 99 bez vyšetření OPL) Hmotná škoda	<u>Krev:</u> ETOH neg. <u>Moč:</u> Methamfetamin Amfetamin	
12/7 1999	N13	Policie ČR MO Libeň Praha 8	M – 20 let řidič	moč	Dopravní nehoda. hmotná škoda	<u>Moč:</u> Methamfetamin Amfetamin	
19/9 1999	N14	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 42 let řidič	moč	Dopravní nehoda, hmotná škoda	<u>Moč:</u> Metabolity diazepamu flunitrazepamu promethazin	ETOH v dechu negat.
30/9 1999	N15	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 28 let řidič	moč	Řidič s těžkým zraněním, 2 spolujezdkyň zraněny, hmotná škoda	<u>Moč:</u> Methamfetamin Metabolity diazepamu	
25/10 1999	N16	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 25 let řidič	krev moč	Zraněný řidič, hmotná škoda	<u>Krev:</u> ETOH neg. Methamfetamin <u>Moč:</u> Methamfetamin Amfetamin Efedrin	U řidiče nalezeno psaníčko: methamfe- tamin

19/11 1999	N17	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 23 let řidič	moč	Fatální DN Střet s nezletilou chodkyní, smrtelné zranění chodkyně, hmotná škoda	Moč: Methamfetamin Amfetamin Metabolity diazepamu, kanabinoidů	ETOH v dechu negat.
22/11 1999	N18	ARO FN Bulovka	M – 31 let spolujez- dec	krev moč psaníčko	Spolujezdec v bezvědomí v kapse nalezeno psaníčko s Pervitinem. Řidič i další spolujezdci vážně zranění, hmotná škoda	Krev: ETOH neg. Morfin Methamfetamin Moč: Morfin, Benzoyllegonin, THCOOH Methamfetamin Thiopental Met. diazepam	Odjezd z diskotéky po půlnoci, plně obsazené auto; demolice auta na tramvajové refži v Praze Karlíně. ETOH v krvi řidiče negat., průkaz OPL u řidiče neproveden !
23/11 1999	N19	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 20 let řidič	krev tableta psaníčko	Fatální DN Nepřiměřená rychlost, nerespektování značky STOP, srážka s autobusem a os. autem, usmrcena spolujezdkyně, zraněny další osoby, hmotná škoda	Tableta: MDMA Psaníčko: Kys. sorbová Krev: Morfin, Methamfetamin	
Rok 2000							
15/1 2000	N20	Policie ČR MO Podolí Praha 4	M – 22 let řidič	moč	Dopravní nehoda, blíže nespecifikována	Moč: Methamfetamin Amfetamin	

1/2 2000	N21	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 33 let chodec	moč	DN, zraněný chodec, hmotná škoda	<u>Moč:</u> Oxazepam	
9/3 2000	N22	Policie ČR MO Horní Měcholupy	M – 25 let řidič odcizeného vozidla	moč	Dopravní nehoda blíže nespecifikována	<u>Moč:</u> Methamfetamin Amfetamin	
13/3 2000	N23	Policie ČR HMP DI Nehody	Ž – 44 let řidička	moč	Zraněná řidička, hmotná škoda	<u>Moč:</u> Metabolity typu diazepamu	
3/7 2000	N24	Policie ČR Okresní ředitelství Benešov, Dopravní nehody	M – 27 let řidič	krev	Dopravní nehoda blíže nespecifikována	<u>Krev:</u> ETOH neg. Methamfetamin amfetamin	
14/8 2000	N25	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 25 let řidič	moč	Nepřiměřená rychlost, nerespektování značky STOP, zraněný řidič, hmotná škoda	<u>Moč:</u> Methamfetamin Amfetamin	
17/8 2000	N26	Policie ČR Dálniční odd. Mirošovice	M – 24 let řidič	krev	Dopravní nehoda blíže nespecifikována	<u>Krev:</u> ETOH neg. Methamfetamin	
12/9 2000	N27	Policie ČR MO Libeň Praha 8	M – 18 let chodec	moč	Srážka chodce s autem, více neuvedeno	<u>Moč:</u> THCOOH Kys. hippurová- možný metabolit toluenu	
11/10 2000	N28	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 27 let řidič	krev moč	Nedání přednosti v jízdě, střet s tramvají, zranění řidiče a spolujezdce, hmotná škoda	<u>Krev:</u> ETOH neg. <u>Moč:</u> Methamfetamin Amfetamin Metabolity typu diazepamu	
12/12 2000	N29	Policie ČR Sp. Stř. Kr. Dáln. Odd. Poříčany	M – 22 let řidič	krev	Okolnosti nespecifikovány	<u>Krev:</u> ETOH 1,60g/kg Morfin (pro malý objem vzorku další OPL nebyly vyšetřeny)	Řidič udává pivo vodka, Diolan, Rohypnol, Diazepam

27/12 2000	N30	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 25 let řidič	krev moč	Náraz do vrat myčky, hmotná škoda	<u>Krev:</u> ETOH neg. Morfin, kodein, methamfetamin <u>Moč:</u> 6-MAM Morfin Kodein Methamfetamin, Amfetamin, Efedrin	Řidič udává 1 cigaretu marihuany 9 hod před nehodou
Rok 2001							
12/2 2001	N31	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 23 let řidič (bez řidičského oprávnění)	moč	Nezvládnuté řízení, zraněný řidič, hmotná škoda	<u>Moč:</u> Methamfetamin Amfetamin Metabolit flunitrazepamu Metabolit diazepamu Morfin	
30/4 2001	N32	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 25 let řidič motocyklu	krev moč	Střet auta s protijedoucím motocyklem, zraněný motocyklista, hmotná škoda	<u>Krev:</u> ETOH neg. <u>Moč:</u> Met. diazepamu THCOOH	ETOH v dechu řidiče automobilu negat.
25/4 2001	N33	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 31 let řidič (bez řidičského oprávnění)	moč	Nezvládnuté řízení, náhlá blokace cesty jinému vozidlu a střet, zraněný řidič, hmotná škoda	<u>Moč:</u> Methamfetamin Amfetamin Morfin	ETOH v dechu obou řidičů negat.
11/6 2001	N34	Policie ČR Dálniční odd. Mirošovice	M – 37 let řidič	krev moč	DN blíže nespecifiko- vána. Těžce zraněný řidič, hmotná škoda	<u>Krev:</u> ETOH neg. <u>Moč:</u> Methamfetamin Amfetamin	
14/6 2001	N35	Policie ČR HMP DI Nehody	Ž – 61 let řidička	krev moč	Nezvládnuté couvání při parkování, opakované nárazy do jiných vozidel. Zraněná řidička, hmotná škoda	<u>Krev:</u> ETOH neg. <u>Moč:</u> Hypnoticum Zolpid Složky analgetik	

25/6 2001	N36	Policie ČR Okr. řed Dopravní nehody Mělník	M – 35 let řidič	moč	Dopravní nehoda blíže nespecifikovaná	<u>Moč:</u> Metabolit diazepamu	
8/8 2001	N37	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 22 let řidič	moč	Nezvládnuté řízení. Zraněný řidič a 2 spolujezdci, hmotná škoda	<u>Moč:</u> THCOOH	ETOH v dechu negat.
16. 8. 2001	N38	Policie ČR HMP DI Nehody	Ž – 27 let řidička	krev moč	Nezvládnuté řízení. Zraněná řidička, hmotná škoda	<u>Moč:</u> Alprazolam, Morfin s příměsí kodeinu - abusus heroinu pravděp.	ETOH v dechu negat.
22/8 2001	N39	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 20 let řidič	krev moč	Nezvládnuté řízení na parkovišti, nárazy do stojících aut. Hmotná škoda	<u>Krev:</u> ETOH neg. <u>Moč:</u> Met. Flunitrazepamu Morfin THCOOH	
10/9 2001	N40	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 22 let řidič	moč	Nezvládnuté řízení, střet s automobilem v protisměru. Zraněný řidič a spolujedoucí, zraněna protijedoucí řidička. Hmotná škoda.	<u>Moč:</u> Screeningově: THCOOH Benzodiazepiny Amfetaminy	
10/9 2001	N41	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 24 let řidič	krev moč	Nezvládnuté řízení. Zraněný řidič, hmotná škoda	<u>Krev:</u> ETOH 1,75 g/kg <u>Moč:</u> THCOOH Benzodiazepiny	
21/9 2001	N42	Policie ČR Okr. Řed. DI Kladno	M – 22 let řidič	krev moč	Dopravní nehoda blíže nespecifikována	<u>Krev:</u> ETOH neg. <u>Moč:</u> Methamfetamin Amfetamin Nikotin	

22/9 2001	N43	Policie ČR Správa Stř. kraje Dálniční odd. Nová Ves U Mělníka	M – 51 let řidič	krev moč	Řidič nalezen u havarovaného auta s napíchnutou infuzí	<u>Krev:</u> ETOH neg. <u>Moč:</u> Methamfetamin Amfetamin Met. flunitrazepamu Kokain a met.	
1/10 2001	N44	Policie ČR HMP DI Nehody	Ž – 30 let řidička	krev moč	Dopravní nehoda ve spojitosti s pokusem o sebevraždu. Střet s tramvají a náraz do domu. Zraněná řidička, hmotná škoda	<u>Krev:</u> ETOH 2,20 g/kg <u>Moč:</u> Met. diazepam	
5/11 2001	N45	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 37 let řidič	moč	Opakované nárazy do zaparkovaných vozidel, opakované havarie. Hmotná škoda	<u>Moč:</u> Met. diazepam Fenobarbital Nikotin	ETOH v dechu pozit.
8/11 2001	N46	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 27 let řidič odcizeného vozidla	krev moč	Střet se zaparkovaným vozidlem. Hmotná škoda	<u>Krev:</u> ETOH neg. <u>Moč:</u> Methamfetamin Amfetamin	
7/12 2001	N47	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 23 let řidič	moč	Náraz do zaparkovaného auta. Střet s jedoucím osobním automobilem. Hmotná škoda	<u>Moč:</u> THCOOH Met. flunitrazepamu Methamfetamin Amfetamin Morfin	ETOH v dechu obou řidičů negat.
20/12 2001	N48	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 22 let řidič	krev	Nezvládnuté řízení. Zraněný řidič. Hmotná škoda	<u>Krev:</u> ETOH neg. Methamfetamin	
21/12 2001	N49	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 24 let řidič (bez řidičského oprávnění)	moč	Nezvládnuté řízení, střet s překážkou při zajíždění do myčky. Hmotná škoda	<u>Moč:</u> Screeningově Kanabinoidy Opiáty Benzodiazepiny	ETOH v dechu negat.

Rok 2002

13. 1. 2002	N50	Policie ČR MO Lhotka Praha 4	M – 28 let ?	krev moč inj. stř. doza s léky aj.	Nalezený mrtvý muž ve vozidle na místě řidiče, stojící auto u benzinové pumpy s běžícím motorem	<u>Střikačka:</u> Heroin Acetylkodein Acetylmorfin <u>Nalezené léky:</u> Rohypnol DHC Continus 1 <u>Krev:</u> Methamfetamin 2µg/ml <u>Moč:</u> Met. flunitrazepamu THCOOH Dihydrokodein Kodein Morfin Metamfetamin Amfetamin Efedrin Norefedrin	Prokázána otrava kysličníke m uhelnatým, případ neuzavřen
17. 1. 2002	N51	Policie ČR Obv. odd. Beroun	M – 25 let řidič	krev moč	Dopravní nehoda blíže nespecifikována	<u>Krev:</u> ETOH neg. <u>Moč:</u> Methamfetamin, Amfetamin, Efedrin Norefedrin, Kanabinoidy	
4. 2. 2002	N52	Policie ČR HMP DI Nehody	Ž – 24 let řidička	moč	Nezvládnuté řízení. Zraněná řidička, hmotná škoda	<u>Moč:</u> Methamfetamin Amfetamin Morfin Met. flunitrazepamu	ETOH v dechu negat.
22. 2. 2002	N53	Policie ČR Okr. Řed. DN Mělník	M – 23 let řidič	krev moč	Dopravní nehoda blíže nespecifikována	<u>Krev:</u> ETOH neg. <u>Moč:</u> kanabinoidy	
13. 3. 2002	N54	Policie ČR Správa Stř. kraje Dálniční odd. Nová Ves U Mělníka	M- 35 let řidič	krev	Dopravní nehoda blíže nespecifikována	<u>Krev:</u> ETOH neg. Podezření na heroin – v krvi opiáty neprokázány, moč nedodána	

25. 3. 2002	N55	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 22 let řidič	krev moč	Fatální DN Nerespektování přednosti v jízdě. Zranění 2 řidiči a 2 spolujezdcí. Úmrtí 1 spolujezdce. Hmotná škoda.	<u>Krev:</u> ETOH neg. D-9THC 4ng/ml THCOOH 35ng/ml <u>Moč:</u> THCOOH	Protijedou- cí řidič: ETOH v krvi negativní, OPL v moči negativní
25.3. 2002	N56	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 18 let spolujez- dec	krev moč	DN- Spolujezdec Viz př. 57	<u>Krev:</u> ETOH neg. Morfin 19ng/ml Methamfetamin 1,5mg/l Amfetamin 1,4mg/l Efedrin <u>Moč:</u> Kodein, morfin Methamfetamin, Amfetamin Efedrin, Norefedrin	
25.3. 2002	N57	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 22 let řidič odcizeného vozidla	krev moč	Nezvládnuté řízení, náraz do zádi osobního automobilu, poté čelný střet s nákladním automobilem. Zraněn řidič, 3 spolujezdcí. Hmotná škoda.	<u>Krev:</u> ETOH neg. Methamfetamin 2mg/l Amfetamin 7mg/l Efedrin a met. <u>Moč:</u> Methamfetamin Amfetamin Efedrin Norefedrin	
3. 4. 2002	N58	Policie ČR HMP DI Nehody	M – 28 let řidič	moč	Nerespektování značky STOP, střet 2 osobních vozidel. Zraněna spolujezdkyně. Hmotná škoda	<u>Moč:</u> Methamfetamin Amfetamin	ETOH v dechu obou řidičů pozit.

Použité zkratky, vysvětlivky:

DN - dopravní nehoda

M - muž

Ž - žena

OPL - omamná a psychotropní látka

Met. - metabolit

ETOH - ethanol

6-MAM - 6-monoacetylmorfin, specifický metabolit heroinu

MDMA - Ecstasy, 3, 4-methylenedioxyamfetamin

THCOOH – inaktivní metabolit delta-9-tetrahydrokanabinolu, jeho karboxylová kyselina
D-9THC – delta-9-tetrahydrokanabinol, aktivní komponenta
Benzoylgonin – metabolit kokainu
DHC – dihydrokodein, opiát
Ilegální Pervitin obsahuje kromě methamfetaminu také zbytky prekurzoru efedrinu,
amfetamin a norefedrin jsou metabolity.

PAŠOVÁNÍ DROG PŘES STÁTY JIHOVÝCHODNÍ EVROPY

zdroj NPC

Shrnutí: Evropa se stala jedním z největších a nejstabilnějších trhů heroinu z jihozápadní Asie, kokain z Jižní Ameriky a konopí z Afriky a Asie. V oblasti jihovýchodní Evropy se obchod s drogami aktuálně zvyšuje a jednotlivé balkánské země jsou využívány obchodníky s drogami jako tranzitní země či překladiště při přepravě drog do zemí zejména západní Evropy.

HEROIN

Hlavními balkánskými trasami pro pašování heroinu jsou:

- jižní trasa Turecko - Bulharsko - Řecko - Makedonie - Albánie - Itálie;
- hlavní trasa Turecko - Bulharsko - Jugoslávie – Chorvatsko / Maďarsko - Rakousko - Německo, kde se dopravuje 60 % heroinu určeného pro západní Evropu;
- severní trasa Turecko - Bulharsko - Rumunsko - Maďarsko - Slovensko - Česká republika - Německo.
- v poslední době je stále používanější pro obchod s drogami trasa Turecko - Bulharsko - Makedonie - Albánie – Řecko.

V poslední době se struktura balkánských tras poněkud pozměnila. Podél tras byly zřízeny nové sklady, odkud jsou přepravována menší množství drog auty směrem do západní Evropy. Záměrně jsou vypravovány malé dodávky pro případ nalezení a zadržení drog pohraničními kontrolami.

Do sítě obchodu s drogami jsou zapojeni zejména Kurdové a Albánci. Albánská mafie rozvinula nedávno své kontakty s kavkazskými výrobci heroinu a opia (jsou považováni za důležitý zdroj financí pro teroristické skupiny, které mají bankovní účty v Itálii, Německu, Švédsku, Belgii, Kanadě a USA).

Výnosy máku v Afghánistánu pokryly v roce 2001 50% globální spotřeby heroinu tj. více než 90% evropské spotřeby. Pro přepravu heroinu využíval Tálibán také balkánskou trasu: Afghánistán - Írán - Irák - Turecko - Bulharsko - Rumunsko - Jugoslávie - Maďarsko - Česká republika - Rakousko - Německo. Tálibán také uskladnil velkou část výroby heroinu z úrody máku v roce 2000 za účelem pozdějšího prodeje drogy. Tyto zásoby byly rozděleny na malá množství a poslány za pomoci balkánské sítě drogových obchodníků do zemí ve východní Evropě k uskladnění. Tyto malé dodávky budou přepraveny dál do oblasti spotřeby v západní Evropě v případech výpadku dodávek apod.

Balkánská trasa, užívaná k dopravě heroinu z jihozápadní Asie do Evropy je stále více nahrazována také severní trasou z Afghánistánu - přes bývalé sovětské republiky ve střední Asii (Kazachstán, Kyrgyzstán, Tádžikistán, Turkmenistán a Uzbekistán) a Rusko.

KOKAIN

Tato droga je stále více dopravována v různých částech Evropy po tradičních trasách pro opiátové drogy. V současnosti je zaznamenávána expanze zájmu a činnosti kolumbijského Cali Cartelu na drogovém trhu v Evropě, zvláště v Albánii a Itálii. Albánská mafie prostřednictvím nových společenství kosovských Albánců, kteří se usadili v USA (zejména na Floridě), navázala spolupráci s jihoamerickými drogovými kartely. Kokain je pašován letadlem ze Spojených států a Jižní Ameriky, přepraven přes Albánii směrem do západní Evropy. Albánie se tak stala centrem pro uskladnění kokainu z Kolumbie a hlavní distribuční stanicí pro Itálii a další státy v západní Evropě.

SYNTETICKÉ DROGY

Obchod s těmito drogami (amfetamíny) je v Evropě směřován směrem ze západu na východ. Nejdůležitější trasa vychází z Nizozemska, přes Českou republiku, Polsko, Maďarsko směrem k Ukrajině, Rusku, Lotyšsku, Bělorusku. Jedna část této trasy se větví také do Rumunska, Moldavska a Bulharska.

Přes oblast jihovýchodní Evropy jsou přepravovány i chemické prekurzory pro výrobu syntetických drog. Fenylaceton (1-fenyl-2-propanon) a efedrin používaný ve výrobě amfetaminů byly transportovány i na trasách: Turecko - Bulharsko - Rumunsko - Maďarsko (fenylaceton) a Turecko - Makedonie - Jugoslávie - Maďarsko (efedrin).

ALBÁNIE

Skupiny organizovaného zločin využívají Albánii (vzhledem k její zeměpisné poloze na Balkánu, nevykonným trestně právním orgánům a justici a slabé pohraniční kontrole) jako tranzitní zemi pro drogy (heroin, kokain, a marihuana) určené pro drogový trh v zemích západní Evropy. Konzumace drog v Albánii narůstá, ale zůstává v malém měřítku ve srovnání se západní Evropou. Statistiky o obchodu s drogami jsou stále nevěrohodné. Podle albánských úřadů v roce 2001 policie v Albánii zatkla 353 osob v souvislosti s obchodem s drogami, zadržela 4,5 kg heroinu, 266 g kokainu, 6 915 kg marihuany a 1,3 l methadonu. Policie také zničila tři laboratoře na zpracování konopí. Albánie není výrobcem významného množství chemických prekurzorů.

S výjimkou konopí Albánie neprodukuje žádné drogy. Konopí vypěstované v Albánii je určeno pro prodej v Belgii, Francii, Německu, Řecku a Itálii. Albánská policie v roce 2001 zničila více než 281 000 rostlin marihuany ve 129 lokalitách v Albánii.

Korupce mezi příslušníky policie, soudci, příslušníky pohraniční policie a celníky brání úsilí omezit distribuci drog. V březnu 2002 byli zatčeni dva vysoce postavení úředníci v souvislosti s pašováním heroinu. Pplk. Shamet Bejko, šéf přístavní policie v Drači, a mjr. Alush Muho, vedoucí přístavní kontrolor, byli ustanoveni do funkce tři měsíce před svým zatčením. Vyšetřování odhalilo, že již v té době byli zapojeni do operace s narkotiky, kterou překazila policie a bylo zabaveno 35 kg heroinu. V souvislosti s tímto případem byli také zatčeni další dva úředníci, jeden z nich je blízký příbuzný významného albánského politika. Z této kauzy a ještě dalšího zabavení 20 kg heroinu ve služebním vozidle s falešnou policejní SPZ v únoru 2002 úřady odhadují, že zatím v průběhu roku 2002 byli zaměstnanci různých úřadů zapojeni přibližně do 90 % obchodů s narkotiky. Nyní se spekuluje, do jak vysokých vládních kruhů dosahují spojení obchodníků s drogami.

BOSNA A HERCEGOVINA

Bosna a Hercegovina leží na strategické poloze podél historických pašeráckých balkánských tras mezi centry výroby a zpracování drog v jihozápadní Asii (Afghánistán) a trhy v západní Evropě. Pašování drog balkánskou trasou v průběhu bosenského konfliktu přinášelo některým z válčících stran potřebný finanční příjem. Bosenské úřady od uzavření Daytonské dohody nebyly schopny zastavit pokračující tranzit ilegálního zboží a narkotik ze zahraničí určených pro černý trh (zvláště cigarety). Překupníci drog spoléhají zvláště na minimální pohraniční kontroly, neúčinné soudnictví, korupci rozšířenou v státním sektoru a špatnou koordinaci mezi bezpečnostními složkami státu

Informace o spotřebě drog v Bosně a Hercegovině nejsou shromažďovány systematicky, ale konzumace drog stoupá. Statistiky ukazují, že navzdory omezeným finančním

prostředkům 20-30 % studentů středních škol si aplikovalo drogy nejméně jednou ve svém životě. Počet narkomanů v Bosně rychle stoupl v posledních dvou letech a jen v kantonu Tuzla (asi 14 % bosenského obyvatelstva), je evidováno 400 mrtvých po předávkování heroinem.

V roce 2001 se zvýšila aktivita bosenských úřadů v boji proti drogám, ale zatím zůstává stále ještě nedostatečná vzhledem k rozsahu ilegálního obchodu s drogami. V zemi počet zatčených údajně stoupl více než o 20 % a policie v roce 2001 zadržela více než 311 kg marihuany (nárůst o 476 % proti roku 2000) a 525 g heroinu (nárůst o 66 % proti roku 2000).

Hlavní dodávky heroinu a marihuany jsou přepravovány přes Bosnu několika dobře zavedenými pozemními trasami. Místní úředníci se domnívají, že cílem drog je západní Evropa. Podle množství zajištěného kokainu, obchod s touto drogou je v zemi je minimální, trh se syntetickými drogami zvláště MDMA roste rychle v městských oblastech. Podle místních úřadů jsou do obchodu s drogami zapojeny všechny etnické skupiny a všechny hlavní kriminální "rodiny", které často spolupracují s dalšími skupinami bez ohledu na etnickou příslušnost. Bosenské kriminální skupiny udržují pravděpodobně kontakty se skupinami organizovaného zločinu v Rusku, Albánii, Jugoslávii, Chorvatsku, Rakousku, Německu a Itálii.

V Bosně a Hercegovině je pěstování drog omezeno na malé plochy osázené konopím v jižní a západní Bosně. Ačkoli rafinace a výroba je bezvýznamná, místní úřady se domnívají, že se Bosna stále více stává dočasným překladištěm pro zásilky drog na trase z východu na západ. Ač Bosna nemá infrastrukturu, která by umožnila ve velkém měřítku ilegální výrobu narkotik, výroba syntetických drog v tajných laboratořích je možná, protože volný nákup a prodej chemických prekurzorů je v současnosti legální.

BULHARSKO

Bulharsko je významná tranzitní země pro přepravu drog, neboť leží na balkánské trase, sousedí na jihovýchodě s Tureckem, na jihu s Řeckem, na severu s Rumunskem a na západě se Srbskem a Makedonií a přes zemi jsou ilegálně přepravovány drogy všemi směry. Severní balkánská trasa z Turecka přes Bulharsko a Rumunsko je nejčastěji užívaná pozemní trasa. Heroin je pašován přes Bulharsko z jihozápadní Asie, chemické prekurzory potřebné pro výrobu heroinu se přepravují z bývalé Jugoslávie přes Bulharsko do Turecka či dále do Asie. Marihuana a kokain jsou také převáženy přes Bulharsko. V předchozích letech úřady v zemi upozornily na tranzit zvyšujícího se množství brazilského kokainu. V Bulharsku se pěstují malá množství máku a konopí, vyskytují se zde tajné laboratoře na výrobu amfetamínu⁹. Prekurzor acetanhydrid je přepravován z Bulharska do Turecka.

V roce 2001 bylo v Bulharsku zadrženo více než 2 t drog oproti 2,541 kg drog v roce 2000 (cca 1,5 t heroinu v roce 2001 oproti 1,785 kg heroinu v roce 2000). Úřady odhadují, že v zemi je asi 50 000 konzumentů drog. Kokain je pro svoji vysokou cenu dostupný jen bohatým vrstvám obyvatelstva, marihuana se tradičně konzumuje ve venkovských oblastech. Konzumace MDMA narůstá mezi vysokoškoláky. Jako v předchozích letech se spotřeba drog (zejména čichání lepidel) v rómském etniku naprosto přehlíží a neeviduje.

⁹ Laboratoř na výrobu syntetických drog, především amfetamínu, odhalila na konci července 2002 bulharská policie poblíž Sofie. Drogy byly určeny do zemí Blízkého východu, západní Evropy a do USA. Úřady zabavily přes 70 kg amfetamínu, jehož hodnota na trhu činí zhruba 100.000 eur.

CHORVATSKO

V prosinci 2001 vstoupil v platnost nový chorvatský protidrogový zákon, kterým byla vytvořena nová protidrogová mezirezortní komise a nový úřad kontroly drogové politiky. Komise bude řízena poradcem ministra zdravotnictví a bude složena z expertů bezpečnostních a zdravotnických orgánů.

Chorvatsko nepatří mezi větší výrobce drog. Vzhledem ke své zeměpisné poloze na balkánské trase však Chorvatsko patří mezi tranzitní země pro transport heroinu balkánskou trasou do západní Evropy. Po balkánské trase jsou přepravovány i drogy pro domácí spotřebu v Chorvatsku. Po poklesu pašování drog balkánskou trasou způsobeným válkou v bývalé Jugoslávii již úřady zaznamenaly trvalý nárůst pašování drog z Bosny a Hercegoviny, i když část pašovaných narkotik je přepravována alternativní severní trasou vytýčenou v průběhu balkánských válek v letech 1991-1995.

Chorvatsko v roce 2001 navázalo přeshraniční spolupráci např. s Bosnou a Hercegovinou, Jugoslávií a Maďarskem. Chorvatsko také ve spolupráci se západními evropskými státy zlepšilo kontrolu svých hranic. V roce 2001 bylo v Chorvatsku zadrženo 6 180 osob v souvislosti s drogami, což je asi o 10 % více než v roce 2000. Při jednotlivých akcích byl zabavena menší množství heroinu, kokainu, hašiše, marihuany, amfetaminů, LSD a MDMA. Chorvatské úřady odhadují, že v zemi je přibližně 12 000 konzumentů heroinu, kteří spotřebují přibližně 400- 500 kg pro pouliční prodej „nařezaného heroinu“ ročně. Nejvíce konzumovanou drogou v zemi je však marihuana, která se i pro místní spotřebu v malém v Chorvatsku pěstuje.

JUGOSLÁVIE

Jugoslávie zůstává tranzitní zemí pro ilegální drogy přepravované po balkánské trase (Turecko-Bulharsko-Maďarsko-Jugoslávie-Rakousko) ze Asie do Evropy. Rozpad bývalé Jugoslávie, nárůst pašování v průběhu války a deset let ekonomických sankcí a politické izolace snížilo schopnost místních úřadů bojovat proti obchodu s drogami. V Jugoslávii se pěstuje marihuana pro místní spotřebu, žádné další drogy či chemické prekurzory drog se v zemi nevyrábí.

Jugoslávské úřady v roce 2001 zabavily 2 350 kg marihuany (asi 90 % zabavené marihuany bylo vypěstováno v Jugoslávii, 10 % bylo dovezeno z Albánie), 60 kg heroinu, 10 435 tablet ecstasy, 590 g hašiše a 2,5 kg kokainu. Asi 85 % drog zadržených úřady mělo být dále transportováno do zemí západní Evropy. Většina zabavených drog se do země dostala pozemními trasami, jen část z Rumunska přes řeku Dunaj. Letecká přeprava drog není v Jugoslávii příliš využívána. Albánská marihuana je pašována do Jugoslávie přes Kosovo.

Jugoslávská média nezaznamenala zapojení současných představitelů Jugoslávie do obchodu s drogami, i když v březnu 2001, policejní úředníci údajně zadrželi 600 kg čistého heroinu uloženého do bezpečnostní schránky jugoslávské banky bývalými jugoslávskými vůdci Miloševićova režimu.

MAKEDONIE

Makedonie leží podél jižní balkánské trasy, která je využívána pro dopravu jihozápadního asijského heroinu směrem na drogový trh v západní Evropě. V posledních letech je tato trasa také využívána k dopravě vysoce kvalitního albánského hašiše do Turecka, kde je vyměněn za heroin. V Makedonii se pěstuje malé množství marihuany, ale tato droga není tak kvalitní a její cena je vyšší než cena marihuany z Albánie. V Makedonii se nevyrábí chemické prekurzory pro výrobu drog. Kokain se přepravuje přes Makedonii jen v malém množství. Balíky o váze 1-5 kg kokainu se dopravují leteckou poštou nebo kurýry přes jedno ze dvou

makedonských letišť. Průměrná cena 1 kg kokainu v Makedonii se pohybuje mezi 20 000-30 000 USD. V Makedonii se v omezené míře legálně pěstuje mák, který podléhá přísné úřední kontrole a pěstitelé jsou registrováni.

V roce 2001 bylo zajištěno stejné množství drog, jako v roce 2000 (v předchozích třech letech množství zajištěného hašiše a marihuany z Albánie prudce vzrostlo). Nárůst obchodu s drogami přes hranice Makedonie s Kosovem v letech 2000 a 2001 pravděpodobně znamená, že vzrůstá význam této provincie jako trhu a tranzitní oblasti v obchodu s drogami.

Neklidná situace v Makedonii v roce 2001 usnadnila vzhledem k snížení ostrahy hranic pašování z Kosova, jižního Srbska a z Albánie. Více než 80 % zatčených obchodníků s drogami v Makedonii jsou Albánci. Gangy používají těžká nákladní auta, dodávky, autobusy a automobily, které vezou zásilky nejméně deseti kilogramů drog při každé cestě. Od počátku roku 2001 překupníci s drogami zaměstnávali i etnické Makedonce jako řidiče, aby se vyhnuli kontrolám na početných policejních kontrolních stanovištích, které byly směřovány hlavně proti místní etnické albánské vzpouře. Korupce je mezi příslušníky policie, celníky a dalšími úředníky vzhledem k nízkým platům velmi rozšířená.

RUMUNSKO

Rumunsko není hlavní zdrojem výroby nebo pěstování narkotik, ačkoliv se zde vyrábí hašiš a na konci roku 2001 bylo v zemi objeveno několik polí máku. Rumunsko leží na dobře zavedené severní balkánské trase, po které se přepravuje heroin a opium z jihozápadní Asie přes Turecko a Bulharsko do západních zemí Evropy. Do Rumunska jsou narkotika přepravována přes jižní hranici s Bulharskem, přes černomořský přístav Constanta či přes mezinárodní letiště v zemi. Z Rumunska jsou drogy pašovány buď na sever přes Maďarsko nebo na západ přes Jugoslávii. Rumunské úřady odhadují, že 80 % pašovaných drog do Rumunska je převáženo dál do západní Evropy, zatímco zbývajících 20 % je zkonsumováno v Rumunsku. Přes Rumunsko je také přepravováno velké množství chemických prekurzorů ze západních evropských zemí směrem do Turecka. V roce 2001 byly v Rumunsku poprvé objeveny laboratoře na výrobu syntetických drog - amfetamínů. Rumunsko pašeráci drog využívají také jako tranzitní zemi pro jihoamerický kokain určený pro země západní Evropy (trasa využívána pravděpodobně jen k odvrácení pozornosti od hlavních přepravních tras kokainu). V Rumunsku narkomani konzumují především heroin a marihuanu, konzumace syntetických drog jako MDMA (ecstasy) se zvyšuje zejména mezi mladými lidmi. Po zahájení vojenských operací v Afghánistánu v říjnu 2001 prudce stoupla v pouličním prodeji cena heroinu.

V roce 2001 v Rumunsku významně vzrostlo množství zabavených drog, zejména díky dvěma případům zajištění velkého množství hašiše v přístavu Constanta. Rumunská policie spolupracovala s belgickou policií (zadržení 6,3 t hašiše v Antverpách), s tanzánskými úřady (operace vedla k zatčení v několika pašeráku a zabavení zařízení na zpracování hašiše v Tanzánii) a s úřady v USA (rozprášení skupiny pašeráků kokainu z Ekvádoru). V roce 2001 bylo zajištěno čtyřnásobné množství amfetamínů a MDMA oproti roku 2000.

Na rumunských hranicích bylo od počátku roku 2002 již zabaveno 96 kg drog z toho 94 kg heroinu. Dosud největší zásilka 30,5 kg heroinu byla zabavena na přechodu Bors v polském mikrobuse. Pašované drogy většinou pocházejí z Turecka a jsou určeny pro západní Evropu.

ŘECKO

Řecko je vzhledem ke své členité pobřežní hranici, početným ostrovům a hranicemi s dalšími zeměmi, přes které jsou přepravované drogy, tranzitní země při ilegální přepravě drog

a slouží jako hlavní překladiště zásilek drog (pro heroin z Turecka, hašiš ze Středního východu, heroin a marihuanu z jihozápadní Asie) určených pro západní Evropu. Menší množství marihuany a ostatních drog jsou pašována přes hranice z Albánie, Bulharsko a Makedonii. Marihuana je pašovaná do Řecka v balících na mezcích přes hornatou hranici s Albánií. Hašiš je vyložen v „zapadlých“ oblastech země a přepravován do západní Evropy lodí nebo pozemní trasou. Větší zásilky jsou přepravovány do Řecka lodní přepravou v dopravních kontejnerech nebo pod celní uzávěrou v nákladních autech "TIR", v automobilech, ve vlacích a v autobusech. Nákladní auta přijíždí do Řecka přes turecké pohraniční přechody a pokračují lodními trajekty přes Jadran do Itálie. Nigerijské drogové organizace pašují heroin a kokain přes letiště v Aténách a stále více z Turecka přes ostrovy v Egejském moři. Do USA jsou z Řecka dováženy anabolické steroidy, jejichž konzumace je v Řecku legální, i když podléhají kontrole pokud mají být dodávány do zemí, kde jsou začleněny mezi kontrolované látky.

V Řecku se v malé míře pěstuje marihuana, pouze však pro domácí spotřebu. Konzumace drog v Řecku neustále roste. Nejběžněji užívané látky jsou chemická rozpouštědla a marihuana. Prudce se zvyšuje konzumace ecstasy, což je odrazem nárůstu evropského trhu syntetických drog. Řecké úřady odhadují, že je v zemi 20 000 narkomanů. V Řecku zemře druhý nejvyšší počet osob na předávkování drogami v Evropě za rok.

V říjnu 2001 řecké úřady zajistily 201 kg kokainu a byla rozprášena pašerácká organizace zabývající pašováním velkého množství kokainu z Jižní Ameriky do Evropy. V listopadu 2001 řecké úřady ukončily operaci proti ilegálnímu obchodu s MDMA a zajistily více než 9 000 tablet této drogy. Protinarkotická jednotka řecké policie nemá svůj vlastní rozpočet je poměrně špatně vybavená a málo vycvičená, ale situace se od roku 2000 poněkud zlepšila. Důstojníci a představitelé řeckých úřadů jsou poměrně nedostatečně zaplacení a podhodnoceni, ale úroveň korupce řeckých bezpečnostních úřadech je relativně nízká.

TURECKO

Turecko vzhledem ke své geografické poloze je důležitou tranzitní zemí pro jihozápadní asijské opiáty na cestě do Evropy. Afghánistán je zdrojem většiny opiátu (opium, morfinová báze nebo heroin) pašovaných do Turecka. Země je také operační základnou pro větší mezinárodní organizace zabývající se pašováním, výrobou a obchodem s drogami i praním špinavých peněz z obchodu s drogami. Turecké úřady soustředí své úsilí na zastavení tranzitu drog, zajištění chemických prekurzorů (např. acetanhydrid) a ničení ilegálních laboratoří na výrobu heroinu. Většina heroinu pašovaného přes Turecko je určeno pro západní evropské země.

V Turecku se pěstuje marihuana pro domácí spotřebu. Turecká vláda udržuje přísnou kontrolu na svém zákonem povoleným programem na pěstování máku, který poskytuje opiáty pro mezinárodní farmaceutický trh. V roce 2001 turecká vláda pokračovala ve výzkumu zvýšení osevních výnosů a zdokonalení techniky zpracování. Byl vyvinut mák se zvýšeným obsahem morfia, který byl již distribuován farmářům pro sklizeň roku 2002. Přesné množství heroinu a dalších opiátů procházející přes Turecko je obtížné určit, ale americké úřady odhadují, že každý měsíc je propašováno přes Turecko 4-6 t heroinu.

Turecká vláda je stále více znepokojena konzumací drog v zemi, přestože počet konzumentů drog je nízký, v posledních letech stále roste. Během roku 2001 turecké úřady zajistily 5,1 t heroinu (zejména v západní části Turecka), 10,1 t hašiše (zejména ve východní části Turecka), 1,7 milionů tablet syntetických drog. V souvislosti s obchodem s drogami bylo zatčeno 9 064 osob.

ZÁVĚR:

Vzhledem k složité ekonomické situaci většiny balkánských států, sociálnímu postavení jejich obyvatel, úrovni zajištění kontroly hranic a fungování trestně právních orgánů a justice budou tyto státy i nadále využívány pašeráky drog jako tranzitní země pro přepravu drog z Asie do zemí zejména západní Evropy. Těživá ekonomická situace většiny obyvatelstva na Balkáně bude důvodem i zvyšování konzumace drog (spíše „levnějších“ drog – marihuana, rozpouštědla atd.) v těchto zemích.

K zlepšení celkové situace v problematice drog na Balkáně je nutná nejen spolupráce a pomoc vyspělých zemí např. v zajištění ochrany jednotlivých státních hranic (což vzhledem k geografické členitosti jednotlivých hranic bude zdlouhavé a technicky i finančně náročné), ale i postupné zvyšování úrovně ekonomiky v jednotlivých balkánských státech.

POPPERS

Miloš VANĚČEK

V drogové HELP LINCE časopisu X MAG / prázdninové číslo 2002/ je dotaz na kombinaci extáze a poppers. O pár stránek dál v článku Anglie – kluberův ráj v podkapitole drogy je mezi nabízenými drogami na párty i Liquid gold – poppers.

Takzvané poppers (křupky) nebo „rush“ jsou látky, které narkomani vdechují. Jedná se o různé alkyl nitrity (včetně isobutyl nitritu, butyl nitritu a amylnitritu). Jsou vysoce těkavé a hořlavé, mají žlutavou barvu, pokud jsou čerstvé voní sladce a po ovoci, po delším skladování nepříjemně zapáchají. Isobutyl nitrit a butyl nitrit se prodávají jako speciální čisticí prostředky na kůži, hlav u videorekordérů, atp., bývají přítomny také ve většině osvěžovačů vzduchu. Amyl nitrity se používají v některých lécích pro kardiaky, bývají součástí některých čichacích afrodiziak ze sexshopů. V Anglii byly provedeny rozborů těchto látek a zjistilo se, že mnoho z nich obsahuje nečistoty, například petrolej, kyselinu chlorovodíkovou a oxid siřičitý.

Poppers se užívají čicháním výparů přímo z lahvičky, účinek se dostavuje během pár sekund a obvykle trvá 1-2 minuty. Způsobují různé stavy jako euforii, sexuální touhu, malátnost, omámenost, bolesti hlavy, atp. Zapříchňují také uvolnění hladkého svalstva bohatého na krev (konečník, vagina), proto je používají zejména homosexuálové, pro usnadnění análního styku.

V lékařství se z těchto využíval pouze amylnitrit. Byl objeven v roce 1857 a po deseti letech se začal používat při léčení angíny pectoris. Droga způsobuje obnovení průtoku krve v arteriích, které přivádějí krev do srdce. Prodává se v malých skleněných rourkách. Při záchvatu pacient rourku přelomí a páry vdechuje. Právě tento charakteristický, křupavý zvuk, dal droze slangový název, i když drogy, které se prodávají na ulicích mají jiné balení. Droga má mnoho dalších přezdívek – tvrdý jako skála, zdvihák, blesk, povzbuzovač, vrchol, zlatá voda.

Některé studie ukázaly, že nitrity snižují funkčnost imunitního systému člověka ještě několik dní po užití.

Způsobují prudké snížení krevního tlaku a zvýšení tepové frekvence, proto je nebezpečné je kombinovat se stimulanty (pervitin, kokain, E, ale i Viagra atp.)! Jejich užívání představuje zvýšené riziko pro jedince s oslabeným imunitním systémem, pro trpící chudokrevností, rovněž pro těhotné a zejména pro lidi, kteří za sebou mají "mozkovou příhodu". Poppers ovlivňují úsudek, proto je vhodné při sexu nasadit kondom ještě před jejich užitím.

Mezi vedlejší účinky patří návaly krve, bolesti hlavy, pocity slabosti, žaludeční nevolnost, kašel a studený pot.

TOLERANCE

Pokud se droga užívá dva nebo tři týdny, dojde k vytvoření tolerance na psychoaktivní účinky drog – přestanou vyvolávat vybuzení.

ZÁVISLOST

Nitrity mohou vyvolat psychickou závislost. Příznaky somatické závislosti, které jsou spojeny s traumatickými abstinenciemi příznaky, nebyly dosud v širší míře dokázány.

ZDRAVOTNÍ NÁSLEDKY

U některých uživatelů se objevuje kožní vyrážka a podráždění krku a očí, zvláště když došlo k přímému kontaktu s tekutinou. Také byla zaznamenána bolestivá místa kolem nosu, rtů, na tváři.

Mezi fyziologické účinky nitridů patří snížení krevního tlaku a reflexní zvýšení srdečního tepu, aby bylo zachováno zásobení životně důležitých orgánů krví. Proto by se měli lidé s nepravidelným krevním tlakem nebo náchylní k na onemocnění srdce těchto drog vyvarovat.

Tyto drogy dále způsobují přeměnu zdravého hemoglobinu na obnormální nefungující methemoglobin. Pokud se úroveň methemoglobinu příliš zvýší může to mít za následek ztrátu dechu a bolest hlavy, přičemž jazyk a rty zmodrají. Dále se mohou projevit příznaky, které připomínají vážný stav při anémii:

- Prudké krvácení
- Poškození krevních vlásečnic
- Kóma a smrt

Jsou jedovaté - pokud se "podaří" je polknout, je nezbytné zavolat rychlou lékařskou pomoc! (tel. 155) **Jsou velmi hořlavé.**

Použitá literatura:

Andrew TYLER: DROGY V ULICÍCH, nakladatelství Ivo Železný, 2000

Ukázky balení nabízené v sex shopech.

ZATRACENÍ – OHLÉDNUTÍ REŽISÉRA

Dan SVATEK

Od premiéry filmu Ztracení, o němž se Bulletin zmiňuje v čísle 1/2002, uběhlo půl roku. Za tu dobu jsme absolvovali nespočet regionálních premiér, při nichž byla občas příležitost s diváky diskutovat na téma, jež se film dotýká, tedy i na téma drog. Daleko intenzivněji se však besedovalo s žáky základních a studenty středních škol. Předtím jsme se totiž s producenty a distributorem filmu rozhodli, že Ztracené dáme k dispozici školám, které měly k naší radosti o projekci filmu zájem. Tam, kde byla návštěvnost relativně velká (týkalo se to především větších měst), zúčastnili jsme se, tedy tvůrci filmu a někdy i herci, besedy, na které jsme si s mladými diváky popovídali o filmu a o přístupu a názoru na měkké i tvrdé drogy. Žáky a studenty zajímal vznik a natáčení filmu, především natáčení v Thajsku, kde jsme to neměly vůbec jednoduché. Musím tady přiznat, že jsme tam, co se organizace filmu týče, přijeli celkem nepřipravení a tak jsme postupně začali narážet stále na těžší a složitější komplikace, které občas vznikaly z důvodu rozdílné mentality nás a thajských spolupracovníků a zejména úřadů. Nezvyklé pro nás už bylo to, že předtím, než jsme se štábem do Thajska přijeli, musela scénář schválit Královská filmová komise. Rok trvalo, než k tomu došlo. Navzájem jsme si scénář posílali, oni pokaždé s připomínkami, já poupravenou verzi. Přestože jsme toto povolení nakonec dostali, neopravňovalo nás to točit kdekoliv budeme chtít. K tomu bylo potřeba několik dalších razítek a povolení, takže se natáčení neustále prodlužovalo a komplikovalo. Přesto všechno se nám nakonec podařilo v Thajsku za nemalé pomoci našeho vedoucího produkce a jedné thajské produkční natočit vše, co jsme tam natočit chtěli. Závěr nám ještě zkomplikovala situace, kdy musel již zmíněný vedoucí produkce obhajovat natočený materiál před komisí, v jejímž čele byla i ministryně informací. I to se nakonec podařilo, takže jsme mohli hrubý materiál převézt do Čech. Když na to dnes pomyslím, myslím, že velkým problémem byly (jak jinak) peníze. Thajské úřady i produkce a místní členové štábů jsou zvyklé na mnohamilionové rozpočty amerických velkoprodukcí. Tomu se samozřejmě nelze divit – Thajsko je krásná země a výrobní náklady menší, než kdekoliv jinde. Takže když jsme tam přijeli my, samozřejmě všichni čekali s nataženou dlaní. Jenže my jsme měli omezený rozpočet a tím pádem větší komplikace a nutnost dělat kompromisy.

Takže natáčení studenty očividně zajímalo. Neméně je zajímala fakta týkající se osoby Emila Novotného, mladíka, který se v roce 1995 pokusil propašovat přes 4 kg heroinu z Bangkoku a který byl volnou předlohou a inspirací našeho filmu. Právě jemu bylo v době jeho zatčení tolik, kolik zhruba činí průměr těchto žáků a studentů. Spolu jsme se několikrát snažili dopátrat toho, proč a jak se nechal zlákat k pašování, případně, kde se stala chyba a kde tomu mohl ještě uniknout. Otázka, která visela ve vzduchu byla: mohlo by se toto stát i nám? Většina měla argumenty proti – jim by se to za žádnou cenu stát nemohlo. Někteří však přiznali, že kdyby byli v situaci jako Emil Novotný nebo o rok později tam zatčený Radek Hanykovicz, tedy že by nikdy neslyšeli o tom, že se takové věci dějí, nechali by se možná zlákat okolnostmi a někteří i penězi, a něčeho podobného se dopustili. Je velkou otázkou, zda film má nějaký výchovný moment a jakýsi apel vůči potenciálním pašerákům. Ale jestli jsme od úmyslu pašovat odvrátili alespoň jednoho takového, svůj účel to splnilo. A nebudu to rozvádět dál a používat známé klišé: kolik lidí by měl na svědomí, kdyby se mu drogu podařilo převézt. Ale i nad tím je nutné se pozastavit. Musíme si však přiznat, že takových Novotných a Hanykoviczů bude v budoucnu ještě několik. Párkrát jsem ten pocit měl i během zmíněných besedách. Otázky typu - kde narazím na lidi, kteří mi toto nabídnou?, kolik mi dneska za převoz zaplatí?, kolik stojí letenka do Thajska? – mi naháněla strach, že v sále sedí nějaký budoucí pašerák. Ale většinou to byl třídní vejtrah a frajírek, který se chtěl zviditelnit před děvčaty. Museli jsme z něj udělat idiota – jinak to nešlo. Tady musím ocenit přítomnost pana rady Miloše Vaněčka z Národní protidrogové centrály, který už má s besedami

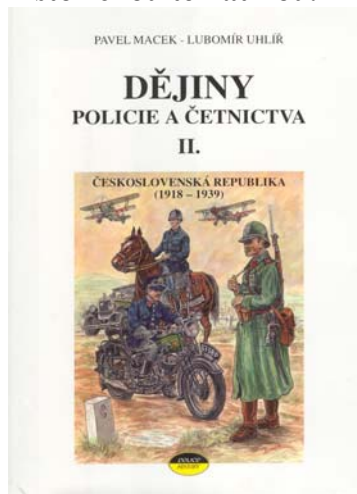
s mladými lidmi velké zkušenosti. A musím říct, že se nad jeho argumenty týkající se nebezpečí drog se ti mladí museli chtít nechtít zamyslet. A propos fakt, že nad filmem držela záštitu Národní protidrogová centrála byl pro nás velkým přínosem. Možná i díky tomu jsme získali povolení od Královské filmové komise a myslím, že to pomohlo i ve shánění finančních prostředků na film. Mají náš obrovská dík.

Besedy byly nesmírně zajímavé a byla radost vidět, že mladí se o tyto věci (co se filmu i problému drog týče) zajímají, a nejen proto, že po besedě budou muset zamířit opět do školních lavic... Věc, která mne překvapila: kolik lidí na středních školách zkusilo drogu. Popravdě řečeno, nemám nic proti tomu, když někdo zkusí marihuanu, ale ten fakt, kolik lidí to udělalo... Když jsem byl já na gymnáziu, a opravdu to není tak dávno, dali se ti lidé spočítat, co se celé školy týče, na prstech jedné ruky. Teď je to jistě přes polovinu a ještě se vám k tomu přiznají před profesory. Tak takový „borec“ by z naší školy letěl okamžitě... Nechci rozebírat můj vztah k marihuaně. Myslím, že jde o věc módy a záležitost generační, záležitost odlišení mladých lidí od starších. Problém je, že věk uživatelů se rok od roku snižuje. A velký problém, a v tom jsem zásadně proti, je problém tvrdých drog. Ty by měly být tvrdě postihovány, tam už nejde pouze o záležitost samotného uživatele. A je to problém jak užívání, tak pašování a distribuce. To už opravdu není sranda.

A co bude s filmem Zatracení dál? Od začátku školního roku pokračujeme s projekcemi a besedami pro základní a střední školy. A zejména nám začíná takové to hlavní festivalové období. Měli jsme to štěstí, že zahraniční premiéru jsme si „odbyli“ na mezinárodním festivalu typu A v Moskvě, kde jsme byli přijati do hlavní soutěže a měli jsme možnost soutěžit s takovými filmovými velikány jako je Bob Rafelson, Kryštof Zanussi nebo třeba klasici filmového řemesla bratři Tavianové. Přestože jsme z Moskvy nepřivezli žádnou cenu (popravdě řečeno jsem s tím ani nepočítal), byl to ohromný zážitek. Možná že i díky Moskvě nám nabídli (a díkybohu stále nabízejí) účast na dalších velkých či malých filmových festivalech. V nejbližší době se chystáme se Zatracenými na festivaly do Splitu, Káhiry, Barcelony a řadu dalších. A nakonec nás čeká ještě slovenská, což je i naše první (a doufáme, že ne poslední) zahraniční distribuční premiéra. Koncem srpna zároveň Zatracení vyšli na kazetách VHS a nosičích DVD, kde diváci mohou najít některé další informace o filmu, včetně filmu o filmu, který uvedla Česká televize.

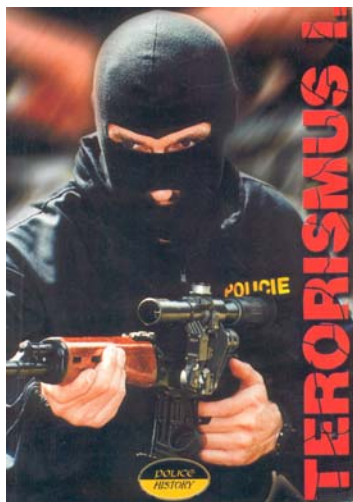
NABÍDKOVÝ LIST

Vydavatelství **POLICIE HISTORY**, zaměřeného na vydávání literatury s **policejní a historickou tematikou**.

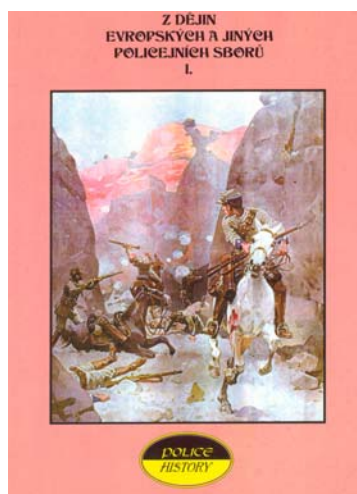
Macek P., Uhlíř L. – **Dějiny policie a četnictva II.**
vázaná, 250 stran, 72 stran černobílých a 24 stran barevných obrázků a 50 stran tabulkových příloh, cena 296,- Kč. Vývoj policejních a jiných sborů a období 1. republiky 1918-1939 (objednat lze i již vydaný I. díl a připravovaný poslední IV. díl).

Macek P., Uhlíř L. – **Dějiny policie a četnictva III.**
vázaná, 230 stran, orig. černobílé a barevné obrazové a textové přílohy. Vývoj policejních a jiných sborů v letech 1939 – 1945. (Protektorát Čechy a Morava). Cena 320,- Kč.

Brzybohatý M. - **Terorismus I.**
Brožované lamino, 140 stran + grafická příloha. Cena 126,- Kč. 1. díl trilogie vysvětlující podstatu taktiky a ideologie terorismu uvádí případy známých i méně známých teroristických útoků.

Brzybohatý M. – **Terorismus II.**
Brožované lamino, 197 stran, Cena 150,- Kč. Encyklopedické zpracování obsahující výklad několika stovek hesel o historii, vývoji a současných trendech terorismu.

Kolektiv autorů – **Z dějin evropských a jiných policejních sborů** (vybrané kapitoly)
Brožované lamino, 217 stran, černobílé a barevné obrazové přílohy. Cena 200,- Kč.

Landiš L., Hora F. – **Ohnivý koberec nad Hamburkem**
Vázaná 165 stran, originální černobílé a barevné obrazové a textové přílohy. Poutavý literární a historický dokument **Protektorátního policejního praporu Čechy** o výcviku a nasazení českých četníků v období 2. světové války v Německu. Cena 260,- Kč.

Slušný J. – **Vražedná století aneb kriminální příběhy od dávných časů**

Brožované lamino, 126 stran. Cena 55,- Kč. Poutavé legendy a případy od starověkého Egypta a Číny až po středověk.

1. Lopuchovská V., Piarová E. – **Němčina pro státní správu I.**

Brožované lamino, 145 stran, kresby v textu. Cena 144,- Kč. Originální učebnice především pro pracovníky z oblasti policejní správy, včetně obecních a městských policí, soudní znalce a tlumočníky (**odborná terminologie**)

2. Lopuchovská V., Piarová E. – **Němčina pro státní správu II.**

Brožované lamino, 150 stran, kresby v textu. Cena 160,- Kč. Druhý díl specializované učebnice (**odborná terminologie**).

3. Lukáčová A. – **Angličtina pro policejní správu**

Brožované lamino, cca 132 stran. Cena 180,- Kč. Jazyková učebnice pro pokročilé zahrnující mimo jiné **speciální odbornou policejní terminologii**.

4. Straus J. - **Aplikace forenzní biomechaniky**

Brožované lamino, 285 stran textu, obrazové + grafické přílohy. Cena 180,- Kč. Monografie pojednávající komplexně o aplikaci forenzní biomechaniky v kriminalistice.

5. Macek P. a kol. - **Bezpečnostní služby**

Právní postavení a činnost služby pořádkové a dopravní policie, obecní policie a soukromých bezpečnostních služeb. Brožované lamino, 196 stran. Cena 150,- Kč.

6. Dlouhá O. - **Odborná ruština pro bezpečnostně právní studia**

Brožované lamino, 200 stran. Cena 160,- Kč. Učebnice pro policejní a bezpečnostní správu (**odborná terminologie**).

7. Dlouhá O. – **Rusko-český odborný slovník policejné právní terminologie a kriminálního slangu**

Brožované lamino, 260 stran. Cena 180,- Kč. Originální slovník policejní terminologie zahrnující více jak 8000 hesel.

8. Lanská D. – **Anglicko-český slovník policejné právní**

Brožované lamino, 240 stran. Cena 260,- Kč. Originální slovník policejně-právní terminologie (10 000 hesel)

9. Danics S. – **Extremismus – hrozba demokracie**

Brožované lamino, 130 stran. Obsah a formy projevu radikalismu, extremismu a terorismu. Cena 170,- Kč.

10. Macek P., Filák A. – **Pořádková činnost policie (obecná část)**

Brožované lamino, 100 stran. Úkoly, organizace činnosti a právní základy činnosti služby pořádkové policie. Cena 80,- Kč-

11. Macek P., Uhlíř L. - **Dějiny obecních a městských policí a jejich odraz v heraldice**

Vázaná, cca 250 stran, barevné obrazové přílohy. Dějiny komunálních policejních sborů od středověku až po současnost dokumentované mimo jiné obrazovými přílohami, včetně heraldických zobrazení označení obecních a městských policí. Doporučená cena 340.-Kč,

12. Galaš R., Kos K. - **Výstroj a výzbroj bezpečnostních sborů I.**

Vázaná, cca 300 stran, bohaté barevné i černobílé obrazové přílohy. Vývoj výstroje a výzbroje policie, četnictva, obecních policií, vládního vojska, finanční stráže a stráže obrany státu v období let 1918-1945. Doporučená cena 340,- Kč. **Objednat lze též díl II. – Výstroj a výzbroj bezpečnostních sborů od roku 1945 až po současnost.**

13. Brzybohatý M. - **Terorismus III**

Brožované lamino, cca 180 stran doporučená cena 160,- Kč. Metody a formy vedení psychologické války.

14. Dlouhá O. – **Česko-ruský odborný slovník policejně právní terminologie a kriminálního slangu**

Brožované lamino, cca 260 strana, doporučená cena 180,- Kčs. **Originální slovník policejní terminologie.**

15. Slušný J. – **Četnické humoresky I.**

1. díl úspěšného 13. dílného televizního seriálu podle námětu autorů a filmového zpracování, brožované lamino, 160 stran, doporučená cena 169,- Kč. **Objednat lze též připravovaný 2.díl.**

Uvedené publikace by neměly chybět v knihovničkách zájemců o historii i současnost policejních a jiných bezpečnostních sborů, zejména pak pracovníků Policie ČR, komunálních policií, státní správy, soukromých bezpečnostních služeb, studentů policejních a jiných škol, soudních znalců a tlumočnicků i ostatních občanů.

Knihy lze vyzvednout v areálu Policejní akademie ČR na Lhotce v Praze 4, blok A-1, 5. Patro, číslo dveří 534. Písemné objednávky lze zaslat na adresu POLICIE HISTORY, P.O.BOX 104, 142 01 PRAHA 411, telefon 02/61428320, 02/41072320, 0606/351017, fax 02/61442566.

OBJEDNÁVKA

Závazně objednáváme

.....ks publikace.....
.....ks publikace.....
.....ks publikace.....
.....ks publikace.....
.....ks publikace.....
.....ks publikace.....

Jméno – název objednavatele:.....

Adresa:.....PSČ.....

ANKETA

BULLETIN

ANKETA

1. muž ☐ žena ☐
2. věk: 20 – 30 ☐
31 – 40 ☐
41 – 50 ☐
51 – více ☐
3. povolání: policista ☐
státní zástupce ☐
soudce ☐
učitel ☐
lékař ☐
pracovník
v prevenci ☐
ostatní ☐
4. doba odebírání: 1 rok ☐
2 roky ☐
3 roky ☐
4 roky ☐
více ☐
5. první kontakt s Bulletinem

v zaměstnání ☐
u známých ☐
seminář NPC ☐
jiná akce ☐

.....
6. informace využívám:
v zaměstnání ☐
při studiu ☐
často ☐
málo ☐
vůbec ☐
7. jak je pro mě Bulletin dostupný:
odebírám jej
osobně ☐
v zaměstnání ☐
ve škole ☐
na intranetu ☐
na internetu ☐

8. s obsahem jsem
spokojen ☐ nespokojen ☐
9. proč Bulletin odebíráám:

.....

.....

.....

.....
10. co v Bulletinu postrádám nebo co
bych změnil:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
- adresa redakce :
Policejní prezidium
České republiky
Poštovní příhrádka 62/NPC
170 89 Praha 7
fax:61436519

Vážení čtenáři, dovolte mě, abych Vám jménem ředitele Národní protidrogové centrály plk. JUDr. Jiřího KOMOROUSE a jménem redakční rady BULLETINU popřál do Nového roku 2003 zejména mnoho zdraví a životních sil. Současně bych Vám chtěl popřát mnoho pracovních úspěchů a osobní pohody.

Za redakční radu Miloš VANĚČEK

KOZOROH

Osoby v kozorohu jsou hluboké mysli
učí se rychle, na to již astrologové přišli
milují krásu, přepych a mnohdy povrchnost
také k nim patří pýcha a výstřednost.

Čára osudu předpovídá mnoho úrazů a nemocí
a to i bez drog, kde již není pomoci
přesto je tu šance veliká
chytrý a opatrný kozoroh podniká.

VODNÁŘ

Klid, samotářská povaha
to je, co vodnář rozdává
úspěšné konání, sláva a jiné posty
marná sláva nebývají častými hosty

Drogy by neměly být jednou z cest
která by k úspěchu konečně měla vést
na hvězdné obloze dá se číst i pro vodnáře
příznivé aspekty vše mohou změnit na celé čáře

RYBY

Poetická, romantická duše plná fantazie
tím vším člověk zrozený v rybách žije
avšak jednu špatnou vlastnost mají
občas do hlubokého pesimismu upadají

Na léčení pesimismu tady je
dobře rozvinutá chemie
drog a prášků těch je fůra
ale ryby, pro ty je literatura

BERAN

Beran je přímé a otevřené mysli,
astronomové a hvězdy na to přišli
je prudký, podobá se choleriku
jako by byl závislý na perníku.

Žádný perník ani héro není to co volí
vždyť hvězdy přidaly i pevnou vůli,
energii, neposednost
žádná droga nemá tuto přednost.

BÝK

Býk je sebevědomý a houževnatý dost
však dále je tu náruživost
kdo chce k náruživosti třeba jen trávu přikládat
pohoří, býk dokáže se ovládat.

Nepotřebuje trávu ani jiný halucinogen
má fantazii a tak není o nic ochuzen
konzervátec a možná dogmatik
věřit ověřenému v tom je jeho trik.

BLÍŽENCI

Blížencům podle horoskopu pomáhá
dobrosrdečnost a přívětivá povaha
poznají když druhým něco schází
a nemusí být na extázi.

Žádná chemie žádné tablety
tam kde pomáhají planety
v žádné tabletě není empatie dost
když druhému pomáhá se pro radost.

RAK

Sobectví, pýcha a rozmarnost
ale hlavně, hlavně nestálost
napodobovat, to je jeho věru
a tak zklidnit by se mohl na jehle a héru.

Droga jako on mění náladu, je to tak
však ale chytrost a rozum má také rak
dostal je při tvorbě zvěrokruhu
místo drog děti a rodina jdou mu k duhu

LEV

Lvi jsou stateční, vznešení
úspěšní ve vědě a umění
umění a jeho svět
při jejich odvaze láká nové vyzkoušet

Poznat nové světy, dojít k novému obzoru
jsou směli, odvážní, adrenalin jde nahoru
žádné LSD, tráva nebo hašiš
lvi při adrenalinovém sportu uvidíš

PANNA

Lidem zrozeným ve znamení panny
těm byly dobré vlastnosti dány
jsou štedří, nechodí s nosem nahoru
milují pořádek, krásné umění a literaturu

Držet jazyk za zuby, mlčenlivost
když přijdou drogy jako nezvaný host
ne ne ten strach může trvat jenom chvíli
vždyť dostali a používají i rozum čilý

VÁHY

Symbolizují energické samostatné povahy
kteří při pomoci jiným nelitují námahy.
sklonem k melancholii a snivosti
dávají šanci cizím vlivům dosti.

Cizí vlivy a změny nálady i to je jejich svět
a s tím riziko všechno nové vyzkoušet
nebudou zkoušet nové drogy značky „smárt“
ale nové směry malířství nebo se daj na pop Art

ŠTÍR

Štíři nikdy nic neskončí v půli
hvězdy jim dali mimořádně silnou vůli
dále jen tak mezi řečí
také rádi vyhledávají nebezpečí

Jdou z extrémů do extrémů a při špatné konstelaci
to přerůstá ve zrudnost, rozum ztrácí
k tomu všemu pozor na oheň a zbraně
a také žádné drogy tedy nejsou vhodné pro ně.

STŘELEČ

Přímý charakter, odvaha, prchlivost
i dalších vlastností je tam dost.
špatných není mnoho, třeba umíněnost
a při náruživé lásce žárlivost.

Dlouhý život hvězdy slibují
ten ale nemají ti co fetují
více než drog, vyčetl jsem z knížky
střelec se musí bát pádu z velké výšky.

